

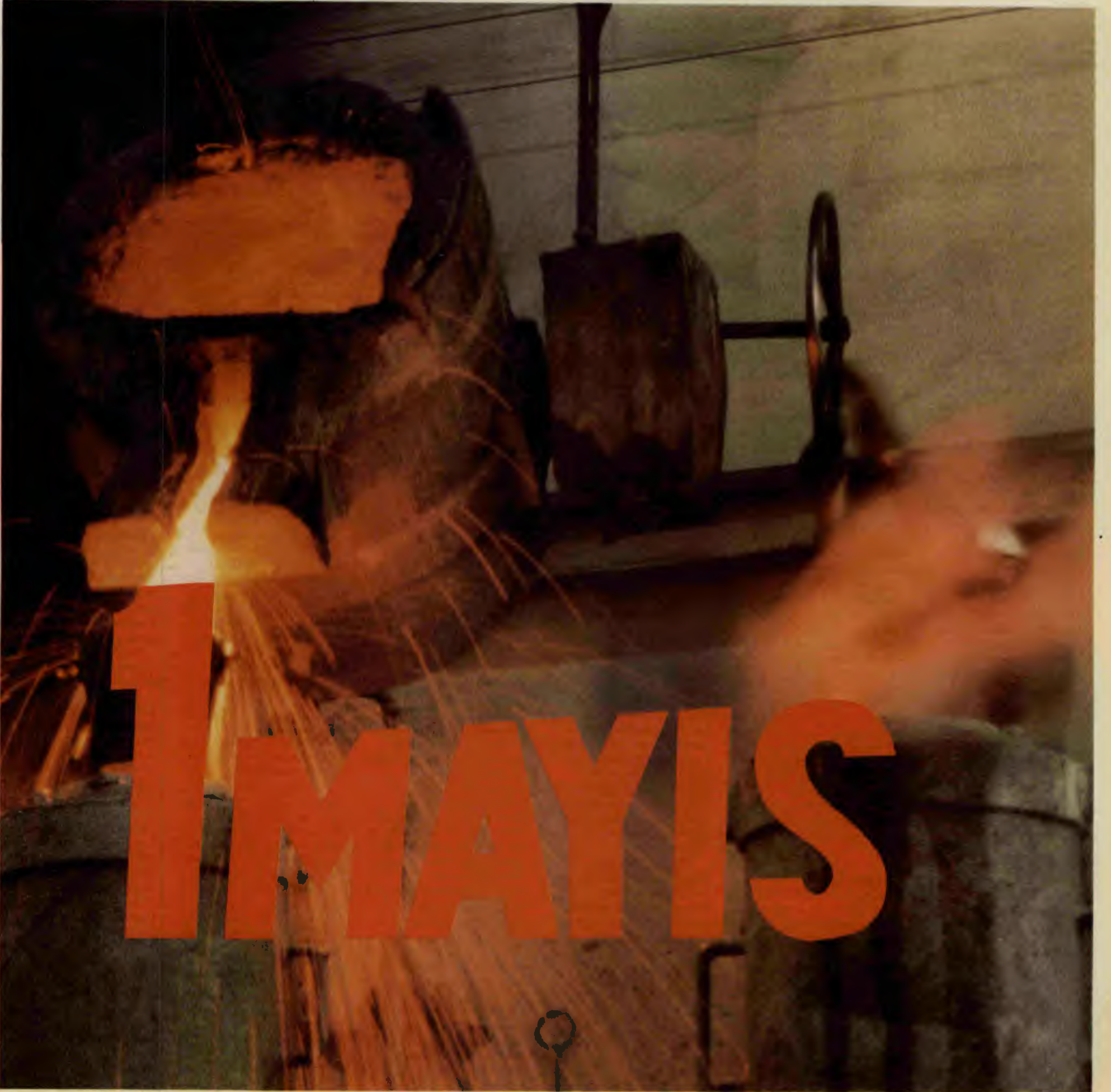
Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:16 Sayı:392

İŞÇİNİN SESİ

1 Mayıs, 1 Mayıs alanında
kutlanmalıdır
392, 9 Nisan 1990

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLİŞİNİ KARKERİN MEMO WELATAN YEKBINİ BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLİŞİNİ KARKERİN MEMO WELATAN YEKBINİ BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLİŞİNİ KARKERİN MEMO WELATAN YEKBINİ

KÖRÜKLE DEVRİM OCAĞINI TAVI GELEN DEMİRE VUR

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. □ Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England □ Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) □ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundandır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Faşizm konusunda anlaşmazlığımız var

Merhaba dostlar, Sizlere ilk defa yazıyorum. Yedi seneden beri bir fabrika işçisi olarak çalışmaktayım. Size ilk önce kendi siyasal geçmişimi biraz anlatayım.

Ben 1976'dan 1979'un sonlarına kadar bir-iki sol örgütte siyasal çalışmaya katıldım, aktif olmasam da, kendi çapımda, karınca kararınca devrim mücadelesine omuz vermeye çalıştım. Daha sonra askere gittim. Bu sırada 12 Eylül faşist cuntasının gelmesiyle Türkiye'de devrimci örgütler dağıldı, dağıldı. Kimi dışarıya gitmek zorunda kaldı, kimisi içeriye tıkladı, işkence tezgahlarında direndi. Arada faşizme ve onun uşaklarına boyun eğenler de çıktı.

Bu durumda 1980-1983 arasında eski çevremle yeniden bağ kurmadım. Devrimcilerden tamamen kopunca, burjuvanın o yoz, iğrenç, bağınaz kültürü bana da bulaştı. Bu arada, açık söyleyeyim, burjuva partisi SHP'nin senelerce kuyrukçuluğunu yaptık. Eskiden tanıdığım kimi simalar da bu partide yerlerini almışlardı ve bana şunu söylüyorlardı: Arkadaş bu partiler düzenin partileri, bunları iyi tanıyoruz, ama bu dönemde bunlardan yararlanacağız. Ben bunlardan bize yarar gelmeyeceğini çok iyi biliyordum.

Daha sonra partinizden yığıt bir arkadaşla tesadüf sonucu tanıştım. İnanın o arkadaşla tanıştıktan sonra kişiliğimi yeniden buldum. Halen bu arkadaşla çalışmalarımız düzenli bir şekilde sürüyor. Ama bu arada bir takım anlaşmazlıklar da olmuyor değil. Örneğin faşizm konusunda, çok derin olmasa da, aramızda anlaşmazlık doğuyor. Bu arkadaş Türkiye'de faşizmin çözüldüğünü söylüyor. Doğru, ama ardından da şu an Türkiye'de devletin faşist bir devlet olmadığını,

faşizmin olmadığını vurguluyor. Ben de diyorum ki, doğru faşizm çözüldü, ama bu demek değildir ki Türkiye'de faşizm yok. İşte böyle anlaşmazlıkları henüz netleştiremedik.

Bu yığıt arkadaşla aramızda çelişkiler olduğunu söyledim. Buna rağmen ona büyük saygı duyuyorum. Çünkü bu kişi örgütüne, partisine o denli bağlı ve de devrime o denli inançlı, o denli kararlı ki, bu her halinden, her konuşmasından, her hareketinden belli oluyor.

İsterseniz biraz da çalıştığım fabrikadan söz edeyim. Benim çalıştığım işyeri, 400-500 işçinin çalıştığı ve Otomobil-İş sendikasının örgütlü olduğu bir fabrika. Sendikanın daha doğrusu şu an ülkemizdeki sendikaların işçi sınıfına bakış açılarına ve yaptıklarına gelince.

Benim çalıştığım işyerinde daha önce MESS, yani işverenler sendikası yoktu. Bizim sendikayla patronlar biraraya geliyor, sözleşme öyle yapıyorlardı. Daha sonra bizim işyerimiz de işverenler sendikasına dahil oldu. Böyle olunca, 1.9.1989-31.8.1989 itibarıyla yapılan MESS gurup sözleşmesini farklı tarihli olarak bize de uyguladılar. Tabii biz buna tepki gösterdik. Sendika bize, "arkadaşlar haklısınız, size farklı bir uygulama getireceğiz, söz veriyoruz" dedi ama hiçbir farklılık getirmede. Bizim tepkilerimiz sürdü. Sonunda bizim zorlamalarımızla bir ek zam gündeme geldi.

Görüşmeler sırasında biz eylemlere başladık. Yemek boykotu, işi yavaşlatma, derken toplu viziteyle üretimi tamamen durdurduk. Bu arada sendikacılarımız ya, çizmeye başladılar. Üç arkadaşımız işten atıldı. Sonuçta sendika yine bizi işverene teslim etti.

Bu sendikacıardan bundan öte birşey beklenmez. Bunlar sınıf sendikacılığından uzaklar, sendika ağalığından başka birşey yapamıyorlar. Bize verecekleri hiçbir şey yok. Ama işçi sınıfı günü geldiğinde bu hainlerden hesap sormasını bilir.

Yazımı burada noktalarken, en sıcak, en dost selamlarımı iletir, başarılar dilerim.

D.Temel

İşçinin Sesi'nin notu: Değerli D.Temel yoldaş, Öncelikle içten mektubun için teşekkür eder, hep böyle mektuplarını bekleriz. Faşizm konusunda kısa birşeyler söylemek istiyoruz.

Anladığımız kadarıyla, sen Türkiye'deki haksızlıklara, baskılara, yasaklara bakıyorsun ve bu durumu nefretle karşıladığın için faşizm var diyorsun. Nefretinde

çok haklısın ama nefret duyduğun şey, işte Türkiye tipi güdük burjuva demokrasisinin ta kendisidir.

Faşizm burjuvazinin bir devlet biçimidir. Sınıf mücadelesini bastırmak için, toplumu sıkı bir merkezi disiplin altında tutar. Bunu yaparken, çeşitli burjuva kesimlerin farklı sesler çıkarmasına, dolayısıyla farklı burjuva partilerin olmasına da izin vermez. Tek seslidir, yani monolitiklidir. Nasıl ki 1980-1982 arasında Türkiye'de herşey faşist cuntanın ağzından çıkana bağlıydı, faşizm işte öyle olur.

Faşizm yoğun baskı ve zulüm uygular ama bunlar faşizmin belirleyici özelliği değildir. Bunlar koşullara göre burjuva demokrasisinde de uygulanır.

İşçi sınıfının mücadelesini doğru hedeflerden sapırmak için, uzun bir süredir Türkiye'de batı tipi burjuva demokrasisine bir hayranlık körükleniyor. Oysa burjuva demokrasisinin hiçbir tipi bir matah değildir, her tipi özünde burjuvazi için demokrasidir. "Gerektiğinde" Batıda da baskı, zulüm ve yasaklar gündeme gelmektedir.

Ancak Batı'nın emperyalist ülkeleri dünyayı talan sonucunda zengin oldukları için, kendi halklarına küçük kırıntılar dağıtarak sınıf çelişkilerini yumuşatıyorlar. Bu nedenle de baskı ve yasak uygulamak pek sık gerekmiyor. Ama yedekte her zaman hazır duruyor ve gerekirse uygulanıyor. Nitekim, örneğin İngiltere'de Kürdistan'daki baskıların yerine İrlanda'yı koyabilirsin. Sonra yeni getirilen kelle vergisi yaygın çatışmalara neden olunca, hemen, polise eylem içinde adam öldürme yetkisi veren bir yasa hazırlandı. Daha da çok örnek verilebilir.

Türkiye gibi ülkeler, emperyalistleşmek, dünyayı talan etmek istiyorlar ama dünya paylaşıldığı için bunu pek beceremiyorlar. Bu yüzden kendi halklarına kırıntı dağıtamadıkları gibi, ancak azgın bir sömürü sunabiliyorlar. Bu, sınıf çelişkilerini azdıyor ve burjuvazinin ikide bir dişlerini göstermesini "gerektiriyor".

Türkiye'de olan haksızlıklar, baskılar, yasaklar, burjuva demokrasisinin gerçek yüzüdür. Batıda gerçek yüzünü biraz olsun saklayabilen burjuva demokrasisi, Türkiye'de 32 dişiyle sırtarak işçi-emekçi düşmanı özünü açık ediyor. Bundan elbet nefret edeceğiz ve bunu devireceğiz. Ama buna faşizm diyemeyiz.

Bunca siyasal parti çalışma yürütürken, bunca

sol yayın çıkarken, rejime faşizm dersek, bir kez, faşizme iltifat etmiş oluruz. İkincisi, burjuva demokrasisinde baskı, yasak, işkence olmazmış gibi bir izlenim yaratarak, burjuva demokrasisini dikensiz bir gül bahçesi gibi göstermiş oluruz. Bu da yığınlara yanlış bilinç vermek, işçi sınıfına yanlış hedef göstermek anlamına gelir.

Değerli yoldaş, Burada yazdıklarımız, sizin anlaşmazlıklarınızı gidermeye biraz olsun yardım ederse ne mutlu bize. Yok, etmezse, aynı konuda yine mektup yaz, tartışmamızı sürdürürelim.

Çalışmalarında başarılar dileriz.

İşçinin Sesi

Yazdım işte

Dost yoldaşlar, Yaklaşık 4 aydır yazı yazmamamın ezikliğini duyuyorum. Nedeni, bulduğum konuları yeterli bir şekilde kağıda dökmemekti. Yazıp, sonra beğenmeyip yakıyordum. Kafamda sürekli bu sorunla dolaşıp düşündüm. Bunun sıkıntısıyla görüşmelerimi ve eğitimimi de aksattığım oluyordu. Fakat sürekli gazeteleri, şiir ve bizim kitaplarla yayınları okuyordum. Bugün sekreterime ve kendime söz verdim, yazıyorum. Gerçi konusuz bir yazı meydana çıktı ama yazdım işte.

Görevlerimi, sorumluluklarımı yapmayı isteyip de becerememek üzücü. Tüm sınıfım ve yoldaşlarım önünde söz veriyorum. Böyle şeylerin tekrarlanmasını elimden geldiğince engelleyeceğim. Okumaya sürekli zaman ayıracağım. Partinin kararlarını uygulayacağım. Eğitimden ve sekreterimden bir süre ayrı kalmak bende derin boşluk yarattı. Bu boşluğu hızla dolduracağım.

Hülya İnanır, İstanbul

Korkularını boşa çıkarmayalım

Merhaba yoldaşlar Uzun zamandan beri basından izlediğimiz gibi, Odalar Birliği gibi kuruluşlar, ANAP hükümetinin izlediği ekonomik siyasete artık karşı çıkıyor. Geçenlerde bir seminer yaptılar. Bu seminerin bence önemli yanı, işadamları arasındaki huzursuzluğun üst düzeylere çıkmış olduğunu göstermesiydi. Seminerde söz alan sanayiciler, profesörler vb. ekonomik siyaseti ana olarak şu noktalardan eleştiriyorlardı.

Birincisi, Özal'a göre Türkiye'nin dış ödemeler dengesindeki açık ihracat gelirleriyle kapanıyordu. Beklenen olmadığı gibi, eskiden beri ihraç edilen

Uygunadım koşaradım marş marş

Biz Zap suyunda balık avlardık dinamit atarak Sen böyle yapma! Asker avla kurşun atarak.

Cemseleri görünce Mordag'ın ardına kaçardık
koşaradım

Şen kaçma!
Üstüne yürü onların uyuşturadım.

Birbaşımıza kaldıydık, önümüz mezra ardımız taş
Sen kalma!
Kentlere dal işçiye katıl. Marş marş!
Mercan Köklü, 11 Ekim 1989

birçok üründe, (örneğin şekerde) ithalata yönelik oldu.

İkincisi, yıllardır gelmesini bekledikleri yabancı sermaye yine yeterince gelmedi. Çünkü birçok açıdan Türkiye'den daha avantajlı durumda olan ülkeler var. (Özal'ın Japonya gezisinde hiç utanmadan Türkiye'de işgücü çok ucuz diye tezgahçılık yapması boşuna değildir.)

Üçüncüsü, işadamları artık ekonominin kararnamelerle yönetilmesini istemiyorlar. İş hayatını düzenleyen, kağıt üstünde kalmayan, zırt pırt değiştirilmeyen yasalara ihtiyaç oluyor.

Burjuvazi faşizme baş vurdu, bu kadar ekonomik siyaset denedi, ama devrim "tehlikesi"ni bir türlü ufuktan uzaklaştıramadı. Burjuvazi belki çok tatlı kârlar elde ediyor ama gelecekten endişeli, korkuyor. Korkusunu boşa çıkarmayalım.

Arif Emin, Paris

Yoldaşım haklıymış

Selam yoldaşlar, Başıma gelen yeni bir olayı anlatacağım. Burjuvazinin sömürsünü artırmak için ne ilginç yollara başvurduğunu siz de görün. Burjuvazi, biz emekçilerin kanını, canını, iligine kadar sömürmek için her türlü dalavereye başvuruyor.

Patron bu işyerine girdiğimden 3 ay sonra sigorta yapacaktı ama çalıştığım süreyi ilk önce 15 gün olarak gösterecekti, daha sonra yükseltecekti. Ne oldu biliyor musunuz?

Zamanı geldiğinde patrona sigorta yapmasını tatlı bir dille anlattım. Biraz daha beklememi söyledi. Niye beklemem gerektiğini anlayamadım. Acaba, sigorta yapmak için benim orada sürekli çalışacağımı söylemem ve iyi çalıştığımı göstermem mi gerekli diye düşündüm. Sonunda da kızmaya başladım. Sinirimden titriyordum.

Bu olaya ilişkin olarak bir yoldaşımın aramda geçen birkaç sözü size aktarmak istiyorum.

Yoldaşım bana sigortayı telefonla arayıp durumu bildirmemi, bu

yolla belki başarıya ulaşabileceğimi söylemişti. Ben ise, telefonla durumu bildirmek bana ters geliyor dedim. Oysa biz devrimciler bu tür yollara da burun bükmemeliyiz. Şu an yoldaşıma ne kadar hak veriyorum bir bilerseniz. Onu ilk gördüğüm zaman teşekkür edeceğim. Nitekim sonunda sigortayla konuşmadan çözüm bulamadım. Sert girmedim çünkü çok yer değiştirmiştim, ama sorunu çözdüm.

Hayatın gerçekleri yaşanarak daha iyi anlaşılıyor.

Cengiz Aydınoglu, Ege

Görevlerimiz artıyor

12 Eylül faşizmi de Türkiye kapitalizminin bunalımını çözemedi. Mücadele gün geçtikçe yükseliyor. Bu dönemde komünistlere düşen görevler daha da artıyor. Yığınlarla daha sıkı bağlanmak, özellikle de kadınlar arasındaki çalışmaları hızlandırmak görevdir.

1980 öncesinde menşevikler burjuvaziyle uzlaşarak, işçi sınıfının mücadelesini, dolambaçlı yollarla Marksist-Leninist çizgiden sapıttılar ve faşist cuntanın gelmesine yardımcı oldular. Darbe devrimci harekete de darbe vurmuştur.

Devrimci hareket toparlanırken, geçmişten ders çıkarmalıdır.

Dürüst halkımızın komünistlere, devrimcilere desteğiyle ve devrimci özverisiyle sosyalizm kurulur, özgür ve refah içinde, insanca bir yaşam sağlanır. İşçi sınıfı, bugüne dek işçi sınıfının davasını savunuyoruz diye ortaya çıkanların demagojisiyle kandırılacak düzeyi çoktan aştı. Kimin kendi davasını savunduğunu, menşevizmin davaya ettiklerini görmeye başladı. Artık demir disiplinli, proletaryayı, emekçi halk yığınlarını yönlendirecek, sokağa çıkaracak ve burjuva devletini vurup devirecek kadrolara ihtiyaç var. Burjuva devletini vurup devirmedi mi, devrimci durum çürümeden başka birşey getirmeyebilir.

H.Yücel, Paris

Türk-İş, bu yıl olmasa gelecek yıl, bu yönetimle olmasa, bir başka yönetimle, İstanbul'da istenen 1 Mayıs'ı örgütleyecektir

İşçiler birleşin, 1 Mayıs alanında devleşin!

1 Mayıs, İstanbul'da 1 Mayıs alanında yığinsal, militan ve hazırlıklı bir gösteriyle kutlanmalıdır. Yoldaşlar size önemli görevler düşüyor.

Bilindiği gibi, gebe kadının karındaki bebek ne kadar büyük ve kilolu olursa, doğum o kadar zor oluyor. Bizim Anadolu'da öylesine dev 1 Mayıs'lara gebe ki, doğum sancıları geçen yıl başladı, bu yıl da sürüyor. Ama kimse kuşku duymasın, nur topu gibi bir bebek yoldadır, dünyaya geliyor.

Geçen yıl sosyal demokrat sendikacıların yığın eyleminden korkuları, 1 Mayıs eylemini de ikircime sürüklemişti. Buna rağmen 1 Mayıs'ta militan eylemler yapılmış, İstanbul altüst olmuştu. Mehmet A.Dalcı bu eylemlerde vurulmuştu. Bir süre önce onu vuran ya da en azından tabancasını çekip göstericilere ateş ettiği saptanan polis de vuruldu.

Türkiye'de gelişmekte olan sınıf mücadelesinin boyutları açısından bakıldığında, geçen yılki 1 Mayıs eylemleri ancak doğum sancısı sayılırdı. Nitekim o zamandan bu yana pratik daha da iyi gösterdi ki, bu kez işçi sınıfının mücadelesi, 1980 öncesine karşılaştırılamayacak kadar yaygın, yığinsal ve kararlı bir dalga olarak, Kürt-Türk tüm emekçileri de yanına katarak, sınıflar arasındaki uçurumun derinliklerinden kopup geliyor. İşçi militan eylem diyor, 1 Mayıs'ın da dev bir güç gösterisi olmasını istiyor.

İşçi sınıfımız artık istemlerini sendika yönetimlerine dayatıyor. Yöneticileri, aşağıdan başlayıp yukarı doğru ilerleyen bir süreç içinde adım adım ya hizaya sokuyor, ya değiştiriyor. Aşağıda pişmeye başlayan bu yemeğin

kokusu giderek sendika genel merkezlerine ve Türk-İş'in tepesine de yaklaşıyor. Bu koku, Türk-İş'in son kongresinden 1 Mayıs'ı kutlama kararının çıkmasını getirdi.

Ancak o zamandan bu yana da köprülerin altından çok sular aktı. Mücadele son hızla kabardı. Daha Türk-İş kongresi sıralarında bir ayağını sola kaydırarak idare edebilen yönetim, artık

iyice açmazda kaldı. Ya gerçekten sola kayacaktı, ya da felç olacaktı. O felç oldu.

Türkiye'de nasıl ki iktidar ve muhalefet boşluğu var deniyor, benzeri bir durum Türk-İş'te de gözleniyor. Danışmanlar ayrıldılar. Kadın bürosu kapandı. AAFLI yardımları azaltıldı. Yönetim iş yapmıyor, sosyal demokrat muhalefette alternatif olmaya dayanabilecek belkemiği yok.

Bu durum 1 Mayıs konusunda da yansıdı. Önce Şevket Yılmaz, "alanlarda yapılacak bir kutlamayı disiplin ve kontrol açısından doğacak güçlükler"den söz etmeye başladı. Ardından beş

kişilik tepe yönetimden kapalı salon toplantıları yapma kararı çıktı. Onun ardından da başkanlar kurulu aynı kararı aldı. Bu kararların gerekçesi olarak da son derece çirkin, düzen ve devlet yanlısı açıklamalar yapıldı.

Bazı sosyal demokrat sendikacılar, 1 Mayıs'ı bu yıl alanlarda kutlamaya çok "kararlı" olduklarını söylüyorlarmış. Bakalım göreceğiz. Ama şimdiden şunu söyleyebiliriz ki, alanlarda kutlamak için gerçekten çaba harcarsa, bu "kararlı" olduklarını değil, onların öyle görünmek zorunda kaldıklarını gösterecektir.

Türk-İş yönetimi ve sendika genel merkezleri, 1 Mayıs'ın İstanbul'da 1 Mayıs alanında dev bir merkezi gösteriyle kutlanmasından yan çizmeler de, bu bir anlamda, fazlaca önemli değildir. Olacak birşey geciktirilmektedir, geciktirildikçe basınç daha da birikmekte ve engelleri yıkmaya noktasına daha büyük bir güçle yüklenmektedir. Sonunda Türk-İş, bu yıl olmasa gelecek yıl, bu yönetimle olmasa, başka bir yönetimle, İstanbul'da istenen dev 1 Mayıs'ı örgütleyecektir. Bebek dünyaya gelecektir.

Bu yıl ne olması gerektiğine gelince. Bu konuda çeşitli sendikal ve sol çevrelerde, çeşitli görüşmeler yapılmaktadır. Bunların sonucu ne olursa olsun, 1 Mayıs, İstanbul'da 1 Mayıs alanında yığinsal ve militan bir gösteriyle kutlanmalıdır. Bu doğrultuda, çok yönlü bir hazırlık yapılmalıdır.

Türk-İş yönetimi kapalı salon toplantıları yapma kararı aldığına ve koca sınıf kapalı salonlara sığdırılamayacağına göre, geniş işçi yığınlarını kendi örgütleyeceği kutlamalardan zaten dışlamak istiyor demektir. Öyleyse işçi sınıfımız, hazırlık yapıp, birlik olup 1 Mayıs alanında buluşmalıdır. Tüm emekçileri de oraya çağırmalıdır. Bebeğin doğumunu kolaylaştırmalıdır.

Bu durumda yoldaşlarımıza büyük görevler düşmektedir. Tüm Türkiye Komünist Partisi bu temelde örgütlenmeli ve örgütlemelidir. Bu yıl 1 Mayıs'tan bir hafta önce, Lenin 120 yaşında oluyor. Leninci parti öncülüğünü göstermelidir, en önde mücadele vermelidir.

İşçiler birleşin, 1 Mayıs'ta devleşin!

"1 Mayıs" sözleşmelere girdi ve Mersin Soda işçileri yine grevdeler!

Anlamalı iki haber

'Bu yıl tam 1 Mayıs'ın öncesinde anlamalı iki haber var.

Bunlardan biri, Belediye-İş ile İstanbul Anakent Belediyesi arasında yürütülen İETT sözleşmesi görüşmelerinde, 1 Mayıs'ın, 1980 sonrasında ilk kez, "ücretli izin günü" olarak kabul ettirilmesidir. Sözleşmeye, "1 Mayıs işçi sınıfının birlik ve dayanışma günüdür" ifadesi de eklenmiştir. Bu, işçi sınıfımızın 1 Mayıs konusundaki kararlılığının, 1 Mayıs'ın başlıbaşına bir kavga odağı olacağına anlamalı bir göstergesidir.

Öteki haber de Soda işçilerinin grevidir.

1978'de başa gelen Ecevit'in uyuşturucu etkisiyle ve partimizin oportünist yönetiminin katkısıyla, 1978-1979'da yığın hareketlerinde göreceli bir duraklama olmuştu. Bu arada Mersin Soda

işçilerinin grevi vardı. Grevin başlamasından 18 ay sonra, işveren 847 grevci işçiyi işten attı. Bunun üzerine grevci işçiler Mersin'den Ankara'ya bir yürüyüş düzenlediler.

Geçtikleri yerlerde halkın sevgiyle kucakladığı yürüyüşçüler Ankara'ya yaklaştıklarında, hükümet ve sıkıyönetim onları durdurdu. Grevciler aileleriyle birlikte Gölbaşı'nda kamp kurdular. Bu yürüyüş Ecevit hükümetinin gerçek yüzünü iyice açık etti, yaratılan sahte umutları hepten tüketti. Ve duraklayan yığın hareketinin yeniden kabarmakta olduğunu müjdeledi.

Yalnızca bu kadar da değil. Grevci işçilerin sloganı "aç yaşamaktansa ölmek daha iyidir" idi. Bu slogan, yığın hareketinin aynı zamanda, daha büyük bir

özveriye hazır olarak kabardığını gösteriyordu, gerçekte, "ya devrim, ya ölüm" anlamına geliyordu. Sosyal demokrasi ve oportünizm elele vererek bu potansiyeli boğdu.

Aradan yıllar geçti. İşçi sınıfımız 1980 öncesinin olduğu kadar, sonrasında da türlü çeşitli deneyimlerini yaşad, burjuvazinin sağını solunu, oportünizm denen 5. kolunu iyice tanıdı. Yığın hareketi bir süredir kabarıyor ama son sıralarda, daha büyük bir kararlılık ve özveri duygusuyla, bir üst düzeye sıçradı. Ve Soda işçileri yine grevdeler. Yine bir sıçramanın içindeler.

Deneyimli işçi sınıfımız, devrimci mücadelesinin boğulmasına bu kez izin vermeyecektir. 1 Mayıs 1990'ı bu kararlılıkla karşılayacak ve bu kez, engel olanları ben boğacağım diyor.

Geneliyle Türkiye’de, dünyadaki karşı-devrimci eğilime ters yönde bir gelişme gözleniyor

Dünyada esen karşı-devrim rüzgarına devrim kasırgasıyla yanıt verelim

Önümüzde, partimizin kat kat güçlenmesi, devrimci dalganın başına oturması için büyük bir fırsat var! Önümüzde 1 Mayıs var, grevler gösteriler, batıdan doğuya salkım salkım olgunlaşan öfke var! Haydi yoldaşlar, devrimci zembereği boşaltarak proleter enternasyonalist görevimizi gerçekleştirmek üzere devrimci atılımlı, *saldırgan* çalışmaya!

TKP Merkez Komitesi’nin bir süre önce yayınlanan “Durum Değerlendirmesi”nde, önümüzdeki dönemde dünyasal gelişmelerin, iki eksen içinde (a. sosyalist sistemin çöküşü ve karşı-devrim, b. dünya kapitalizminin girmekte olduğu bunalım) belirleneceği belirtiliyordu.

Gerçekten de dünya sosyalist sistemindeki hızlı çöküş, bu ülkelerde açık ya da örtülü biçimlerle gelişen ve yapılmış devrimleri ezmeyi amaçlayan *karşı-devrim* paralel olarak dünya burjuvazisi ve yandaşları şımdılar, Marksizme, sosyalizme karşı eşine az raslanır yoğunlukta bir ideolojik saldırı başlatıldı. Yığınsal iletişim araçları, bangır bangır “sosyalizmin işlemediği anlaşıldı” diye propaganda yapıyorlar.

Dünyadaki bu durumun Türkiye’ye, Türkiye devrim hareketine olası etkilerine ilişkin olarak, yine MK Durum Değerlendirmesi’nde şöyle deniyordu:

“Uluslararası gelişmelerin son dönemde gitmekte olduğu yol, Türkiye açısından dış etkilerle iç dinamik arasında büyük bir farklılık doğuracaktır.

“İç dinamik, dış faktör kavramları göreceli kavramlardır. Kapitalizmin ulaştığı her aşamada yeniden ele alınmalıdır. Üretimle, telekomünikasyonuyla bu denli entegre olmuş bir dünyada eskisi kadar kolayca, ‘iç dinamik belirler, dış faktör etkiler’ denemez. Ülkenin büyüklüğüne, jeopolitik konumuna, toplumsal yapısına, örgütlü güçlerine vb. bağlı olarak bu iki öğeden biri daha etkin olabilir.

“Dünyada yaşanan olayların Türkiye devrimine etkisi nasıl ve ne kadar olacaktır? Bu soruların yanıtlayabilmek için Türkiye’deki gelişmeleri dikkatle izlemek gerekir.

“Ülke içinde durum çok gergindir. Türkiye’nin zaten bıçak üzerinde duran istikrarı bu kaynaklar içinde hızla bozulmaktadır. Bugün Sünni tarikatçılığın önde olduğu bir hükümet başlıdır. Cumhurbaşkanı da Nakşidir. Yarın bağımsız bir Azeri cumhuriyeti kurulursa hiç beklenmedik durumlar doğabilir. Ayrıca ülkenin tüm komşularıyla sorunları keskinleşmiştir.

“Kapitalizme açılan geniş sosyalist pazarın Türkiye’de dış ve iç finans-kapital yatırımlarını azaltmasını da beklemeliyiz. Bu, sınıfın daha da yoksullaşması, işsiz kalması, daha ağır sömürü koşullarına çekilmesi demektir. Sınıf mücadelesinin nesnel koşulları daha da yükselecektir.” (agy)

Gerçekten de Türkiye’de, Gorbilerin hevesini kursağında bırakacak bir tempoda, doludizgin bir çalkantı yaşanıyor. İşçi ey-

lemlerinde, geçmiş yılları kısıp kısıp bir yükselme var. Burjuvazinin sözcüleri, “işçilerin kontrolden çıktığını” söyleyip duruyorlar. Öğrenci hareketi, hemen hemen bütün üniversiteleri içine alarak gelişiyor. Kadınlar, küçük üreticiler, birbirinden militan gösterilere çıkıyorlar. Kürt ulusal hareketinde ise, artık *kentleri* kucaklayan yığınsal patlamanın ilk filizleri ortaya çıktı. Burjuvazi, hem ekonomik, hem siyasal açıdan çok ciddi bir krizin derinliklerine doğru yuvarlanıyor. Geneliyle Türkiye’de dünyadaki “karşı-devrimci eğilime ters yönde bir gelişme gözleniyor. Neden?

Durum Değerlendirmesi’nin yukarıda aktardığımız bölümü bize bu konuda önemli ipuçları da veriyor.

Boşalan karşı-devrim zembereği devrim zembereğini dolduruyor

Dünyanın bir yarısını büyük çaplı altüst oluşturan bu karşı-devrimin öteki yarısıdaki gelişmeleri etkilememesi düşünülemezdi. Nitekim, Sovyetler Birliği’nin, sosyalist sistemin yerinden oynamasıyla genel dünya dengesi, emperyalizmin dengesi bozuldu. Ana düşman ortadan çekilip, geniş pazar olanakları doğunca, emperyalistler arası rekabet keskinleşmeye başladı. ABD, Japonya, AT gibi emperyalist odaklar, boşluk doğan yerlere sarkmaya, dış siyasal stratejilerini buna göre ayarlamaya çalışıyorlar. Bir kışımadır gidiyor.

Öte yandan, dünya dengesinin bozulması, yani dünya çapında ortaya çıkan *istikrarsızlık*, zaten kararsız bir dengede bulunan orta kuşak ülkelerini derinden çalkalıyor. Emperyalist burjuvazi bir alanı ele geçirip orada kendi erkini konsolide etmeye, durumu stabilize etmeye çabalarırken, başka yerlere giydirilmiş olan burjuva gömlek çatlıyor.

Zayıf halkalarda artan yoksulluğa, işsizliğe, baskı ve sömürüye başkaldırmak için her nedene sahip olan halk emperyalist anti-komünist propagandanın, sosyalist sistemi çökertmek amacıyla öne çıkardığı “demokrasi”, “halk ayaklanması”, “kendi kaderini tayin hakkı” gibi demagojik sloganların içini kendi sorunlarıyla dolduruyor. Karşı-devrimin kendini kabul edilir ve çekici kılmak için öne sürdüğü bu sloganlar, zayıf halkalarda emperyalizmin hiç istemediği türden bir yankı yapıyor.

Yunanistan’dan Güney Kore’ye, Mısır’dan Arjantin’e, Brezilya’ya, El Salvador’dan Güney

Afrika’ya Filipinler’e kadar, zayıf halkalara bir bakın! Türkiye’ye bakın! Sokaklara dökülen emekçi yığınların öfkesi, “bu ülkede de demokrasi istiyoruz”, “burada da halk ayaklanacak, haklarını alacak”, “biz de en demokratik hakkımızı, ayrılma hakkını kullanmak istiyoruz” haykırılarıyla, militan eylemlere dönüşüyor. Zayıf halkalarda sınıf savaşları yükseliyor. Sosyalist ülkelerde boşalan karşı-devrim zembereği, öyle görünüyör ki şimdilik buralarda devrim zembereğini doldurucu etki yapıyor.

Dünyada yaşanan çalkantı çeşitli yönleriyle, burjuvazinin “eski yöntemlerle yönetememesi” durumunu da ağırlaştırıp azdırıyor. Örneğin, emperyalist ülke yatırımlarının Doğu Avrupa’ya akmaya başlaması, orta kuşak kapitalist ülkelerde ilk planda ciddi bir yatırım darlığı yaratmaya başladı bile. “Borç krizi” denildiğinde, ilk olarak akla gelen bu ülkeler, aynı zamanda, emperyalistleşme aşamasında çırpınıp duran zayıf halka ülkeleridir. Brezilya’dır, Arjantin’dir, Güney Kore’dir, Endonezya’dır, Türkiye’dir vb.

Bir türlü emperyalistleşemeyen, ciddi iç ve dış finansman zorluklarının içine iyice gömülmesi, bunu telafi edebilmek için içte sömürüyü artırma bu kez toplumda yoksullaşmayı körüklemesi, dev boyutlardaki işsizlik, ulusal sorun vb. Türkiye burjuvazisinin, dünyada esen karşı-devrim rüzgarlarına sevinmesini engelliyor.

Burjuvazinin ağzının suyunu akıtacak yeni pazar olanakları ortaya çıkmıştır. Hele şimdi uluslararası dengelerde “boşluklar” da varken Kafkasya, Orta Asya ve Ortadoğu, onun emperyalist yayılmacılık damarlarını nasıl da kabartıyor. Ne var ki, kabaran işçi sınıfı hareketi ve yükselen Kürt ulusal hareketi, Türkiye burjuvazisinin elini ko-

lunu bağlıyor.

Öyle bir noktaya gelinmiştir ki, burjuvazi, halkı yatıştırabilmek, olayların kontrolünü yeniden eline alabilmek amacıyla en uyuz burjuva demokratik reforma bile girişemez durumdadır. Çünkü, artık reform sözü bile işçi-emekçi yığınlara “yetmez” dedirtiyor, devrimci istemleri daha da kabartıyor. Dolayısıyla, burjuvazinin en ufak bir demokratikleşmeye tahammülü kalmamıştır. Çünkü, değil manevra yapmak sağa sola kıpırdanmak için bile fazlaca bir alanı kalmamıştır.

Madalyonun öteki yüzünde, işçi sınıfımızın, öteki emekçi sınıf ve katmanların da, *demokrasi yokluğuna, en ufak bir tahammülü kalmamıştır*. Toplumda bir bilinçlenme patlaması yaşanıyor. Öfke sokaklara döküldükçe, işçi sınıfının devrimci istemler doğrultusunda manevra alanı *daha da genişliyor*.

Zorlukları da fırsata dönüştürürüz

Türkiye’de gidiş geneliyle dünyadaki karşı-devrimci eğilime ters yöndedir. Ancak, bu demek değildir ki karşı-devrimin hiç etkisi olmayacak. Karşı-devrim, MK Değerlendirmesi’nde de belirtildiği gibi, herşeye rağmen bazı zorluklar getirmektedir:

“Ne var ki, ülke içi bu durum uluslararası alanda devrimci alternatifi ezildiği, komünizmin halkların gözünden düşürüldüğü ve daha da düşürüleceği bir noktada ortaya çıkmaktadır. Devrimci hareket bir bütün olarak, ama özellikle Sovyetçi kesim büyük bir bunalıma girecektir. Dünyada ortaya çıkan gelişmeler, mücadelede komünist öncülüğü zorlaştırmaktadır.” (agy)

Karşı-devrim Marksizme, sosyalizme azgınca saldırıyor, saldırı her geçen gün daha da yoğunlaşıyor. Dünya işçi sınıfının

neferlerinin, komünistlerin önünde, ülkelerin toplumsal, ekonomik ve siyasal farklılıklarından ötürü bir örnek ve eşzamanlı gelişme gösteremeyen, bu nedenle de, bir *eğilim* olarak hızla herşeye egemen olamayan karşı-devrime karşı her alanda zorlu bir *yıpratma savaşı* sürdürme görevi var.

Yıpratma savaşı, asıl olarak yığınların gönlünü kazanma savaşıdır. Bunda ise ancak Marksizm-Leninizmin bütün değerlerine, en büyüğünden en ufağına kadar sosyalizmin kazanımlarına sarılarak, ancak *Marksizmi geliştirip ilerleterek* başarıya ulaşılabilir. Çeşitli gelişme aşamalarında karşı-devrimin önüne set çekmek, ona devrimle yanıt vermek, ancak böyle bir yaklaşımla olanaklıdır.

Bazı istisnalar dışında, Türk-Kürt sol hareket bu konuda ne kadar yetersiz olduğunu Romanya olaylarında bir kez daha kanıtladı. Yıpratma savaşının gereksinimi, “ne için olduğunu bilmeden dövülen” devrimci değil, *ortodoks Marksizmle* silahlanmış, militan eylemin *en önünde* ve bu silahı kullanarak dövülen işçi sınıfı devrimcisidir.

Bir yanda ülkenin nesnel ortamı, bir yanda derin bir bunalıma girmekte olan, hatta gelişmelerin “altında ezilmemek için” dine, hem de onun en gerici kesimlerine nağmeler düzmeye başlayanları içinde barındıran sol hareket! Önümüzde, partimizin kat kat güçlenmesi, devrimci dalganın başına oturması için büyük bir fırsat var! Önümüzde 1 Mayıs var, grevler gösteriler, batıdan doğuya salkım salkım olgunlaşan öfke var! Haydi yoldaşlar, devrimci zembereği boşaltarak proleter enternasyonalist görevimizi gerçekleştirmek üzere devrimci atılımlı, *saldırgan* çalışmaya! Haydi *dövüşkenliğimizi* eylemlerin *en önünde* kanıtlamaya!

Haluk Morali

Burjuvazi her geçen gün köşeye biraz daha sıkışıyor

Kaybedilecek t k saniyemiz bil yoktur

Yoldaşlar merhaba, 12 Eylül faşizminin baskısıyla kabuğuna çekilen işçi sınıfı, faşizm çözüldükçe, kaybettiği haklarını geri alabilmek için ufak da olsa bir adım atmıştı. Ama büyük bir yığın, faşizmin etkilerini hemen üzerinden atamamış, sonuç belki daha kötü olur düşüncesiyle susmayı tercih etmişti. Yalnızca olayın bilincinde olan kararlı bir kesim, istemlerini duyurmayı başarmıştı.

Susmayı tercih eden yığınlar gördüler ki sustukça daha çok sömürülüyor, eziliyor, horlanıyorlar. Aldıkları ücretin em temel gereksinimlerini bile karşılamaktan uzak olduğunu gördükçe, susmamak gerektiğini anlamaya

başladılar. Kaybedecekleri birşeyleri olmadığını kavradıkça, ilk önce ekonomik istemlerini gündeme getirdiler. Şimdi ise, neredeyse devrimci durumun ayak sesleri duyuluyor.

Böyle bir ortamda, Türkiye genelinde büyük ve militan bir grev dalgası geliyor. En yoğun bölgelerden biri de Kocaeli. Grevde olanlara, nisan ayında iki lastik fabrikası, Yarımca Porselen ve Çikosan katılacak. Ayrıca Çolakoglu’nda işi durdurma kararı alındığı gelen bilgiler arasında.

Bu gelişmeler de gösteriyor ki, burjuvazi her geçen gün, hızla artan bir ölçüde sarsılmaya başlamıştır. Bu kritik dönemde kay-

bedilecek tek saniyemiz bile yoktur. Tüm yoldaşlarımın bu bilince eriştiğine inanıyorum. Ancak yine de söylemekte yarar gördüm. İşçi sınıfı militan eylem isterken bizim geride kalmamız asla düşünülemez.

Yoldaşlar, yaklaşmakta olan 1 Mayıs’ın burjuvaziye karşı büyük bir gövde gösterisi olması için çalışmalıyız. O güne çok iyi hazırlanıp, potansiyeli yüksek tutmak için sempatizan kesimlere bu bilinci vermeli ve bu 1 Mayıs’ın önemini kavratmalıyız.

1 Mayıs alanında buluşmak üzere hoşçakalın!

Komünist selamlarımla, Tek silah TKP!

Derya Deniz, İzmit

Yaratıcı, girişken ve militan eyleme yönelik çalışma yapmak zorundayız

Dövüşerek öğrenip dövüşerek öğreteceğiz

Kazanmak istediğimiz kesimin, yaşadığımız, çalıştığımız ve siyasal çalışma yaptığımız bölgedeki kazanmak istediğimiz kesimin somut istemlerini öğrenmeden, ulaşmak için enerji harcamadan, yaratıcı örgütlenmeler yapmadan döneme uygun komünistler olamayız.

Ufuk Doğan

Merhaba Yoldaşlar, Bir legal alan örgütü olan örgütümüzün konumu ve eksiklerin düzeltilip, ajitasyon temelinde militan eylem örgütü olabilmek için yapılması gerekenler üzerine değerlendirmemi yazmak istiyorum.

Legal alan salkımı oluşturulduğu günden bu yana küçümsemeyecek yol aldı. Ama ülkemizdeki sınıf savaşımının, gelişme temposuna oranla örgütlerimizin daha alması gereken çok yol vardır.

Sınıfın ileri kesimi, yani bugün kazanmak istediğimiz kesim, militan eylem istiyor. Bu istemi karşılayan, ister doğruları savunsun, ister yanlışları savunsun, kazanmak istediğimiz kesimin ilgisini çekiyor ve çekim merkezi oluyor. Son MK toplantısında yapılan durum değerlendirmesinde de belirtildiği gibi "partiye ve yığın örgütlerimizi dövüşe, legal odaklarımızı burjuva yasallığının üzerine daha etkin sür-

meliyiz."

Legal alan örgütünü, militan, dövüşken bir örgüt konumuna getirmeliyiz. Bu, çok yönlü, yoğun özverili ve disiplinli bir çalışma istiyor. Alanlarımızın açmazlarını iyi görmek zorundayız.

MK'nın durum değerlendirmesinde göz önüne alarak bakarsak, örgütümüzün bugünkü durumuna ilişkin olarak şu özellikleri sayabiliriz:

1. Partili yoldaşlarımızın büyük çoğunluğunun partililik yaşı gençtir.

2. İdeolojik düzey düşük olduğundan, yoldaşlarımız, pratikteki esnekliği ve politikadaki kıvraklığı yakalamada geri kalıyorlar.

3. Yoldaşların yöneticilik deneyimi az olduğundan, altlarını denetlemede ve yönlendirmede boşluklar çıkmakta, o yoldaşların boşluğunu az sayıdaki deneyimli yoldaş üstelenmek zorunda kalmaktadır. Bu da bölge düzeyindeki yoldaşların, bölgenin geneline ilişkin gelişmeleri bir bütün

olarak izlemelerini geriletmektedir.

4. Özellikle illegal alandan gelen (gençlik hariç) yoldaşların büyük bir ağırlığında, hâlâ dar çalışma anlayışı egemendir. Komünist çalışma, haftadan haftaya yapılan parti toplantılarıyla sınırlı düşünülme ktedir.

Bugün artık komünist çalışma, parti toplantısına gelmekle, kesenek ödemekle, yayını almakla, merkez organ temelinde eğitim yapmakla sınırlı kalmamalıdır. Bunlar temel çalışmalarımızdır ama, bunların yanında bir de yaratıcı, girişken ve birimin karşılaştığı somut istemlere uygun, ajitasyon temelinde militan eyleme yönelik örgütlenme çalışması yapmak zorundayız.

Yoldaşlar girdikleri her alanda kafalarını kaldırıp, kazanmak istediğimiz kesimi iyi görmek ve bu kesimi partiye kazanma savaşını hızlandırmak durumundadırlar.

Bu çerçevede bir örnek vereyim. Bir sekreter yoldaş, altındaki yoldaşın işlerin altında ezilmesi nedeniyle ona bağlı yoldaşları kendine bağlıyor. Ve bu yoldaşlarla ilk toplantısında bir yoldaşın gününün nasıl geçtiğini anlatmasını istiyor. Bu yoldaşın sekreter yoldaşa verdiği raporda, sergilemeye çalıştığım anlayış çok güzel, yalın bir şekilde ortaya çıkıyor. Yoldaş

gününün nasıl geçtiğini aynen şöyle anlatmış:

"Sabah işe gidiyorum, akşam olunca eve gidiyorum, haftada bir gün altımdaki yoldaşla, haftada bir gün de üstümdeki yoldaşla görüşüyorum."

Bu çalışma şekli, bugünün çalışması değildir. Yoldaşın çevresinde olup bitenlerden haberi yok. Sendikalarda, derneklerde, fabrikalarda, semtinde, hatta kendi yakın çevresinde bile ne olup bittiğini bilmiyor. Bu anlayışı kırmak zorundayız. Kazanmak istediğimiz kesimin, yaşadığımız, çalıştığımız ve siyasal çalışma yaptığımız bölgedeki kazanmak istediğimiz kesimin somut istemlerini öğrenmeden, ulaşmak için enerji harcamadan, yaratıcı örgütlenmeler yapmadan döneme uygun çalışan komünistler olamayız.

Bu noktada deneyimli yoldaşlara büyük iş düşmektedir. Kendi memleketimden, yaşam-

dan bir örnek vererek benzetme yapayım.

Bizim orada yeni doğan tayları, doğduktan kısa bir süre sonra anasının yanına bağlarlar. Orada yürümeyi, durmayı, sağa dönmeyi, sola dönmeyi öğrenince, anasının boyuna gelince, artık arabayı çeken at durumuna gelir, anasının yerini alır. Bizim deneyimli yoldaşlarımız da, yeni yoldaşlarımıza böyle, yöneticiliği ve komünist çalışmayı öğretmek durumundadırlar.

Komünist kavga özveri ister, yaratıcılık ister. İçinde bulunduğumuz zorlukları, komünist inancımızı, komünist bilinçle derinleştirerek aşmak zorundayız.

Ülkemizde yaşam canlı, kavga sıcaktır. Dövüşerek kazanacağız, dövüşerek öğrenip, dövüşerek öğreteceğiz.

Haydi yaşam kadar canlı olmaya!

Haydi sıcak kavgaya komünizm damgasını vurmaya!

Bizim sınıfımız dövüşken bir sınıftır, dövüşmeyi adam yerine koymaz

Doğru fikirleri maddi güce dönüştürmek için dövüşmek gerek

Kısa vadede, yığınsallaşma ile doğru ideoloji arasında teke tek bir bağ yoktur. Kısa vadede yığınsallaşmanın yolu doğru görüşler ve sınıfın hakları uğruna dövüşmekten geçer.

Nurten Keskin

Parti içindeki açık kavgadan bu yana, doğru ideolojimiz, her zaman üstün özelliğimiz, rehberimiz, sağlam dayanağımız oldu. Ancak, bu üstün özelliğimizle böbürlenip, arkamıza yaslanıp oturamayız. Doğru fikirleri ete kemiğe büründürmek, bu temelde güçlü bir örgüt yaratmak istiyorsak onlar uğruna epey kafa göz yarmak zorundayız. Doğru fikirler, uğrunda dövüşülmeden, geniş yığınlarca eylem platformunda görülmeden maddi güce dönüşmez.

Bugün Türkiye işçi sınıfının savaşımında, dünya komünist hareketindeki başaşağı gidişe rağmen çok güzel bir yükseliş vardır. Bu bizim şansımızdır. Komünist partisinin suyun başını tutabilmesi için elverişli koşullar yaşıyoruz. İşçi sınıfı sokağa çıkmış, kendi bildiğine dövüşüyor. Ama, bu dövüşte düşmana sonuç

alıcı darbeler indirebilmek için komünist partisinin öncülüğüne ihtiyacı vardır. Peki bu öncülüğü biz nasıl kazanacağız? Nasıl olsa biz doğruları söylüyoruz, yığınlar da doğruları söyleyenin yanında durur deyip gelmelerini mi bekleyeceğiz?

Yığınların uzun vadede doğruları söyleyenin yanında durduğu doğrudur. Ama bu da yine, doğrular uğruna kısa vadelerde, değişik durumlara uygun biçimlerde dövüşülürse geçerlidir. Kısa vadelerde bunu yapmayan, uzun vadede de yığınları kazanamaz. Yani, bugün dövüşmeyenin yanına, yığınlar yarın da gelmez.

Zaten kavga, eylem, doğru görüşlerin yığınlara iletilmesinin, ajitasyon-propagandanın da önemli bir yoludur. Yığınlar en iyi kendi deneyimlerinden öğrenir. Onlarla birlikte, onların en önünde dövüşmek, onlara ne için, nasıl savaşılacağını öğreten, bu bilinci veren etkili bir platform-

dur. İşçi sınıfına komünist bilinç vereceğiz deyip de, böyle temel bir platformu kullanmamak, havanda su dövmekle eş anlamlı olur.

Yaşadığı deneyimlerin sonucunda Türkiye işçi sınıfı, militan, savaşkan bir sınıftır. Bu deneyimler sınıfa, küçük, büyük bütün haklarını ancak savaşarak ve burjuvaziye karşı zor kullanarak alabileceğini öğretmiştir. Bu nedenlerle, bizim sınıfımız haklı olarak, dövüşmeyi adam yerine koymaz.

Dövüşen örgüt ise, yanlış şeyler söylüyor bile olsa, kısa vadede çevresine adam toplar. İpe sapa gelmez bir sürü saçmalığı doğru diye ortaya süren örgütler, dövüşkenlik sayesinde gözümüzün önünde çevrelerine adam topluyorlar. Evet, onların kazandıkları kesim, daha çok, yanlış görüşlerine yatkın kesim oluyor. Ama ne olursa olsun bu gösteriyor ki, kısa vadede, yığınsallaşma ile doğru ideoloji arasında teke tek bir bağ yoktur. Kısa vadede yığınsallaşmanın yolu doğru görüşler ve sınıfın hakları uğruna dövüşmekten geçmektedir.

Partimizin Merkez Komitesi de bu konuda örgütlere bir

direktif vermiştir:

"Partiyi ve yığın örgütlerimizi dövüşe, legal odaklarımızı burjuva yasallığının üzerine daha etkin sürmeliyiz." (İşçinin Sesi, sayı 389)

Bu kararı uygulamak bugün en acil görevdir.

Elbette, ülkedeki nesnel koşulların durumuna göre, savaşımın biçimleri değişir. "Kavga", "eylem", "dövüş" gibi sözcükler bazı dönemlerde çok daha ılımlı bir içerik taşıyabilir. Ama bugün böyle bir dönemde değiliz. Bugün sözcüğün tam anlamıyla, kavga, eylem, dövüş günüdür. Dövüşmeyen kaybeder.

İşin önemli bir yanı da bizim dövüşkenliğe yaklaşımımızdır. Başıbozuk, örgütsüz, düzensiz, disiplinsiz bir kavgacılık bizim yaklaşımımız olamaz. Oyle bir kavgacılığın bize kazandıracığı fazlaca birşey olmadığı gibi, bazı durumlarda çok zararlı, provokatif sonuçları da olabilir. Biz devrimci siyasal kavga veriyoruz. Her işimiz gibi dövüşümüz de siyasal içeriği doğru, örgütlü, planlı, iyi hazırlıklı ve demir disiplinli olmak zorundadır.

Her eyleme hazırlıklı gitmek

gerekir. Tek tek kişilerin görevlerinin, ortaya çıkabilecek çeşitli durumlarda yapılacak şeylerin önceden olabildiğince düşünüp belirlenmesi, kullanılacak malmeme, polise düşüldüğü zaman takınılacak tutum, verilecek ifade vb. noktalarda önceden hazırlık yapılması zorunludur. Dövüş anındaki demir disiplin ise son derece önemlidir. Kaba bir formülasyonla söylersek, (aynen işçinin fabrikadaki çalışma biçimi gibi) yönetici elini kaldırdığı anda eller hep birden kalkmalı, indir dediği anda hep birden inmeli.

Örgütümüz kendini böyle hazırladıktan sonra, katıldığı tüm eylemi bu disiplin çerçevesinde yönlendirmek, yığınlara örgütlü önderlik etmek için de kolları sıvamalıdır. Unutmamak gerekir ki, kendimizi örgütlememizdeki asıl amacımız, sınıfa, yığınlara örgütlü önderlik edebilmektir. Bunun yolu da kapalı devre gibi bir örgütlülük değildir.

Sınıfın gönlünü kazanmak ve onun öncüsü olabilmek, onların en ön saflarında, onlarla içiçe, birlikte çarpışmaktan geçer. Komünist partisine kavga yakışır, haydi sınıfın en önünde kavgaya!

Eleştiri özeleştiri mekanizmasının partiye yararına inanarak yazıyorum:

Kafama takılan sorular var

Düşüncelerimin doğruluğu ya da yanlışlığı hakkında bilgi edinmek istiyorum. Cevabın yayın yoluyla verilmesi bu konularda kafasında soru işareti olan diğer yoldaşların da kafalarını açar kanısındayım.

Hakan Çelik, İzmit

Selam yoldaşlar, Parti ile tanışmamdan bu zamana kadar geçen süre içinde epey deneyim kazandım. Kendimi yenilemeye ve bilgilendirmeye çalıştım. Partim her alanda nasıl çalışma yürütmem gerektiğini bana öğretti.

Bu doğrultuda yürüttüğüm çalışmalar sırasında çok çeşitli insanlarla karşılaştım ve onlara birşeyler vermeye çaba gösterdim. Aynı zamanda o insanlardan da, ölçülemeyecek derecede değerli bilgiler aldım. Onlarla yaşadım, sevinçlerini, üzüntülerini paylaştım ve herşeyden önemlisi onların isteklerinin, beklentilerinin neler olduğunu, neden mutlu olduklarını, nelere kızdıklarını, kimlerden nefret ettiklerini öğrenme fırsatı buldum. Ve bunları toparlayıp partinin siyasetiyle ve komünist düşüncemle yoğurdum. Ortaya genelde doğrularla dolu güzel bir görünüm çıktı.

Fakat parti olarak bazı eksiklerimizin ve gereksiz uygulamalarımızın olduğunu düşünüyorum. Aşağıdaki konuları yazıp göndermekteki amacım, partinin bundan yarar sağlaması ve daha fazla verim almasıdır. Eleştiri-özeleştiri mekanizması olumlu yönde kullanılırsa bundan kişiler de, örgütler de kârlı çıkar. Yani eleştiri de yapsam, bunda en büyük etken yine partimdir.

Önce yeterince bilgi sahibi olmadığım bir konu olan Aleviliğe değineceğim. Alevilik, ne olursa olsun, temeli dine dayalı olan bir yapılanmadır. Biz parti ideolojisi doğrultusunda, yer geldiğinde dinin anti-propagandasının yapılmasını savunurken ve aynı zamanda da, dini tanımadığımız için, bu konuyu gerek örgütsel çalışmalarımızda, gerekse yaşantımızda elimizden geldiğince gündemden uzak tutmaya çaba sarfederken, niçin yayınlarda devamlı Alevilik konusu işlenmekte bunu anlayamıyorum.

Alevilerin ezilmişliğini, fazladan sömürülmüşlüğüne çok iyi anlıyor ve sömürünün her türüne karşı mücadele verme gerekliliğini de çok iyi biliyorum. Yürükoğlu yoldaşın kitabını okuduktan sonra bu konudaki bilgilerimin daha da arttığını rahatlıkla söyleyebilirim. Fakat kesinlikle tam bilgi sahibi değilim.

Alevilik konusunun gündemde bu kadar fazla tutulması, ilişkiye geçtiğimiz ve aralarında örgütsel çalışma yürüttüğümüz insanlar üzerinde olumsuz etkiler yapıyor. Devamlı bu sorunla karşı karşıya geliyoruz. Sempatizanlarımızın aklına genelde şöyle sorular geliyor ve bizlere bu soruları yöneltmekten de hiç çekinmiyorlar: Parti Alevilerin partisi mi? Karar organlarını Aleviler mi oluşturuyor? Bilgilerimiz doğrultusunda bunların cevabını veriyor ve onların kafalarını açmaya uğraşıyoruz. Fakat yeterli oluyor muyuz, bunu bilemiyorum. Bu konu kişisel olarak beni de

etkiliyor ve bunu partinin bir sorunu olarak görüyorum.

Bu konuda bazen çok düşünüyorum ve şöyle bir sonuç çıkarıyorum. Alevilikle ilgili sorunları işleyerek, ezilmişlik duygusu taşıyan bu insanları partiye daha kolay ve çabuk kazanmak hedefleniyor. Bu konunun başka bir açıklamasını kendi kendime yapamadım. Eğer böyle düşünülüyorsa, yanlış yapıldığı düşüncesindeyim. Çünkü bizler insanları kazanırken, duygularına seslenerek değil, onları bilinçlendirerek, sosyalizmi, komünizmi anlatarak kazanmalıyız.

Önemli ve yazmaya değer bulduğum diğer bir konu da örgütsel yapılanmanın şeklidir. Örgütsel yapılanmadan kastım, partinin yukarıdan aşağıya monolitik yapısı, bunun işlerliği değil. Benim bahsetmek istediğim, birimlerim oluşturulmasındaki yaklaşımdır.

Partimizde uygulanan şekliyle, işçi örgütlenmesi sadece işçilerden, öğrenci örgütlenmesi sadece öğrencilerden oluşmakta ve bunların arasında bir kopukluk yaşanmaktadır. Genel bir eylem oluyor, partili yoldaşlar buna katılıyor, eylem başarılı ya da başarısız olarak bitiyor, o zaman şu tip konuşmalar oluyor: "Biz yapsaydık şöyle yapardık", "biz daha başarılıydık". Bir başka örnek de, işçi biriminde olan bir yoldaşın, diğer birimlerden bahsederken, orada çalışan yoldaş sanki bizim insanımız değilmiş gibi "onlar" demesidir.

Bizler, devrime olan sonsuz inancımızla bu çatı altında toplanırsak, aynı nefesi solumalı, aynı sesi duymalıyız. Yoldaşlık ilişkilerini herşeyin üstünde tutmalı, onun sorumluluğunu çok derinden hissetmeliyiz.

Tüm bunların yanında esas önemli olan, birimlerin böyle oluşturulması sonucunda, amacımızın yerine getirilememesi de söz konusudur. İşçi ve öğrenci, birlikte çalışma yürütmezlerse, birbirlerinden nasıl faydalana-caklar? Parti çatısı altında öğrenci gençliğe işçi sınıfı kültürünü vermeye, işçilerle daha yakın oldukları bir ortamda, işçiliğin ne olduğunu kavratmaya çalışıyorsa, işçi ve öğrenci olarak yapılan ayırım buna kesinlikle izin vermiyor. Aynı şekilde öğrenci gençliğin de işçi sınıfına ve bu alanda çalışanlara çok çeşitli katkıları olacaktır. Üniversiteli gençler sık sık ideolojik tartışmaya girdiklerinden, teorik olarak daha fazla bilgiye sahipler. Konuları gereği pratik eylemde de deneyimleri var. Bir de diğer sol örgütlerin yapılarını, hangi sınıfsal temel üzerinde durduklarını, doğrularını yanlışlarını iyi değerlendiriyorlar. Kendi parti çizgimizi de daha ince ayrıntılarıyla biliyorlar.

İşçi sınıfının ve öğrenci gençliğin özelliklerinden yararlanabilmek için, bunları birbirlerinden ayırmak yerine birbirlerine yaklaştırmalıyız. Yaklaştırmalıyız ki

birbirlerini tamamlasınlar. İşçi kendi alanında, öğrenci kendi alanında çalışmaya zorlanırsa, bunun doğurduğu diğer bir kötü sonuç da şu oluyor: Diyelim bir bölgede işçi örgütlenmesi var (bizim burada olduğu gibi) ve bu doğrultuda çalışma yürütülüyor. Peki ya öğrenci gençlik içinde nasıl bir yapılanma olacak? Ya da karşımıza çıkan öğrencilerle nasıl ilişkiye geçilecek? Bence komünist insan her alanda çalışma yürütmesini bilmeli ve bildiğini de pratikte yapmalı.

İşçi içinde çalışan bir birim

dört kişiden oluşuyorsa, o birim, o bölgedeki önemine göre 3 işçi 1 öğrenci ya da 2 işçi 2 öğrenci şeklinde örgütlenebilir. Aynı şekilde öğrenci ağırlıklı birimlerde de 3'e 1 ve 2'ye 2 oranları uygulanabilir.

Partimiz şu anda varolan ortamın gerisindedir. Onun için dönemi çok iyi değerlendirip, hızla yol katetmeli ve ortamı olabildiğince çabuk yakalamalıyız. Yoksa halk yığınları gerçek sosyalizmi hiç tanıma fırsatı bulamayacak. Meydanı boş bulan diğer sol yapılanmalar, yanlış

uygulamalarla sosyalizmi olduğundan farklı göstereceklerdir. Nesnel öge gelişmektedir. Özel öge de kendisini geliştirmeli, partimiz sınıfa öncülük rolünü oynamalı, tarihi görevini üstlenmelidir.

Yukarıdaki düşüncelerimin doğruluğu ya da yanlışlığı hakkında bilgi edinmek istiyorum. Cevabın yayın yoluyla verilmesi bu konularda kafasında soru işareti olan diğer yoldaşların da kafalarını açar kanısındayım:

Güçlü TKP güçlü kadrolardan oluşur.

2. BASKI

OKUNACAK EN BÜYÜK KİTAP İNSANDIR

TARİHTE VE GÜNÜMÜZDE ALEVİLİK

R. Yürükoğlu

R. Yürükoğlu, Alevilik konusundaki tarihsel verilerden yola çıkarak, bilimsel bir yöntemle, güncel durumun değerlendirmesine ulaşıyor. Egemen sınıfların zulmünü, egemen Sünni düşüncenin baskısını, Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet yönetimlerinin baskıcı siyasetlerini açığa çıkarıyor. Daha da önemlisi Aleviliğin eskimemesinin sırrını çok güzel anlatıyor:

"Alevilik yalnızca İslam düşüncesine dayanmaz. O güne dek insanlığın, '72 milletten insanlığın' ortaya çıkardığı tüm düşüncelerin üzerine oturur. Bektaşilik, tüm insanlığın bilgilerini topladığı için daha o tarihlerden evrensel, eskimeyecek ilkelere ulaşmıştır. Bektaşiliğin canı buradadır. 'İnsanlar kardeştir'. Bu eskimez."

Peki güncel olan nedir, Alevilik konusunda güncel ne anlama gelir:

"Alevilik tarihimizde ezilmişlerin savaş bayrağı olmuş, halkın içinden gelen direnme-ayaklanma duygularını dile getirmede başı çekmiştir. Dahası, Türkiye'de bugün 20 milyona yakın Alevi, egemen güçlerden gelen yoğun baskı, eziyet ve zorbalık altında yaşamaktadır."

İsteme adresi:

Alev Yayınları

Piyerloti Caddesi 17/4-C

Çemberlitaş - İstanbul

Tel: 516864

320 sayfa. Fiyatı: 12,500TL

(Toplu isteklerde indirim yapılır - Alev Yanınları)

Hakan yoldaşımızın örgüt çalışması içinde kafasına takılan

Sorulara yanıtlar

Kafaya takılan soruların, partiye, açık ve içten bir biçimde iletilmesi, yayında yanıt istenmesi, merkez organın işlevlerini hakkıyla görmesi açısından da tüm yoldaşlarımıza örnek olmalıdır.

Emine Engin

Değerli Hakan yoldaş, Kafana takılan soruları, partiye, böyle açık ve içten bir biçimde ilettiğin için sağol. Bu, merkez organın işlevlerini hakkıyla görmesi açısından da tüm yoldaşlarımıza örnek olmalıdır.

Şimdi sorularına gelelim.

Alevilik konusu

Alevilik konusundan başlarsak, öncelikle şunu söylemeliyiz ki, *bizce* sen, yığın çalışması yapan her yeni yoldaşın kolayca düşebileceği bir yanılgıya düşmüşsün. Yığınların, bizim kırmakla yükümlü olduğumuz bazı önyargıların basıncı altına girerek, Yürükoğlu yoldaşımızın kitabını da bu önyargıların etkisi altında okumuşsun. Böyle olunca da kafadaki sorulara yanıt bulacağın yerde, endişelerin daha da artmış. Acaba bilinç verme işini bir yana bıraktık da duygulara mı sesleniyoruz? Acaba yanlış mı yapıyoruz?

Biz burada kitapta yazılanların ötesinde bir yanıt veremeyeceğiz. Kitaptaki bazı fikirleri, başka cümlelerle, başka bir sıra içinde yineleyeceğiz. Çünkü kitap, senin getirdiğin bütün sorulara yanıtları taşıyor.

Yazında şöyle diyorsun:

“Alevilik konusunun gündemde bu kadar fazla tutulması, ilişkiye geçtiğimiz ve aralarında örgütsel çalışma yürüttüğümüz insanlar üzerinde olumsuz etkiler yapıyor... Sempatizanlarımızın aklına genelde şöyle sorular geliyor... Parti Alevilerin partisi mi? Karar organlarını Aleviler mi oluşturuyor?”

Alevilik konusunun gündemde hakettiğinden çok tutulduğu doğru değildir. Bu bir yana, senin kendi anlatımın, Alevilik konusunu işlemenin, duygulara seslenmekle vb. hiç ilgisi olmadığını, tam tersine, bilinç verme görevinin bir gereği olduğunu kanıtlıyor. Belli ki, ilişkiye geçtiğiniz insanlarda şu önyargıların ya biri ya ikisi birden var. Biri, Sünni bir çevrede yetiştikleri ve yüzyıllardır aşılana Alevi düşmanlığının etkisi altında kaldıkları için, Alevilerin haklarını konu etmek onları rahatsız ediyor olabilir. Ötekisi de, burjuvazinin sürekli aştığı, dar çıkarıcı, yanlış bir “siyaset” anlayışının etkisi altında kaldıkları için, konu, “bunların Aleviliği gündeme getirmekten ne çıkarı var acaba” sorusu çerçevesinde ele alınıyor olabilir. Bu iki önyargının yanlışlığına geleceğiz. Önce Alevilik konusuna biraz değinelim.

Ortaçağda bütün sınıfların ideolojileri din örtüsü altında çıkmış, ideolojik mücadele o örtü altında yürümüştür. Engels’in belirttiği gibi, din örtüsü altında yürüdüğü halde, bu mücadele içinde “komünist fikirler” bile boy vermiştir. Alevilik de böyle

bir akımdır. Onda namaz, niyaz yoktur. O bir yaşam biçimi, bir kültürdür. Onu dinsel çerçeve içinde görmek, mezhep ya da tarikat sınırlarına sokmak büyük bir haksızlık olur.

Böyle olduğu için Alevilik, yüzyıllar boyunca ağır baskılarla karşılaşmıştır. Birçok tarihsel etkenin birleşmesiyle, bu baskılar Alevilerde ezilmişlik değil, tam tersine, ağırlığıyla başkaldırı duygusu yaratmıştır ve Alevilik, tarihin sayfalarına nice şanlı ayaklanmalar yazmıştır. Yani Alevilik, yalnızca ideolojik bir akım olmakla kalmamış, aynı zamanda bir başkaldırı geleneği olarak tarihte yerini almıştır.

Alevilik yalnızca uzak tarihte değil, yukarıda saydığımız bu özelliklerinin birçoğuyla, yakın tarihte de onurlu bir yer almıştır. Örneğin, dolu içeriğiyle Alevi halk türküler, devrimci kaba-rışların habercileri, baskı dönemlerini geriletmenin araçları olarak işlev görmüştür. Pir Sultan’lar, Kazak Abdal’lar bizimle birlikte dövüşmüştür.

“Alevilikle ilgili sorunları işleyerek, ezilmişlik duygusu taşıyan bu insanları, partiye daha çabuk ve kolay kazanmak hedefleniyor” diye bir sonuca ulaştığını söylüyorsun. Alevilik geneliyle güzel bir gelenek olduğu için, Alevilerden partiye üye kazanmak hiç kuşkusuz son derece yararlı olur. Ancak, bir kez, Alevilerde, onları kazanmak için “kullanacağımız” bir ezilmişlik duygusu pek yoktur. İşkence, baskı, zulüm diye sürekli ağlaşan küçük burjuva devrimci hareketimiz bundan ders almalıdır. İkincisi, Alevilik konusunu işlemek yalnızca Alevileri kazanmak için değil, belki bundan da daha önemlisi, bütünüyle işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza doğru bilinç vermek, günümüz koşullarında doğru siyaseti izlemek için önemlidir.

Doğru bilinç ve siyaset sorunu

Şimdi, Alevilik konusunu işlemek, doğru bilinç vermek için neden önemlidir, bunu madde madde açalım.

1. Burjuvaziyle hiçbir akrabalığı olmayan işçi sınıfımız, dünya işçi sınıfının bir parçasıdır. Ama aynı zamanda, bundan önceki düzenin sömürülen yığınlarının birçok doğruyu savunan bir mücadele bayrağı ve egemen sınıfa karşı şanlı bir başkaldırı geleneği olan Alevilik de onun yerel atasıdır. Hasımları ve hı-sımları işçi sınıfına güncel ve tarihsel her boyutuyla doğru tanıtılmalıdır. Bu da sınıf bilincinin parçasıdır.

2. Aleviliğin, işçi sınıfının atası olmasının ötesinde, yüzyılların içinden bugünlere uzanan bir haksızlıkla, eşitsizlikle karşı karşıya olması söz konusudur. İşçi sınıfı toplumdaki tüm haksızlıklara karşı sesini yükseltmezse,

bencilik ederse, demokrasi mücadelesinin öncüsü olamayacağı, proleter hegemonyasını kuramayacağı gibi, kendini de sömürden kurtaramaz. Alevilik konusu işlenmeden bu bilinci de tam alması olamaz.

Nasıl, Kürt sorununa ilişkin olarak, ayrılma hakkını savunmanın, işçi sınıfının enternasyonalist bilinci açısından önemini vurguluyorsak, Alevilik konusu da, işçi sınıfının dolu dizgin demokratik bilinci açısından aynı önemdedir.

3. Alevilik konusunu işlemek, işçi sınıfının, emekçi halkın birliği açısından da canalcı önem taşır. Alevi-Sünni ayrımı, burjuvazinin elinde bölücü bir silahtır. Sizin çevredeki insanların Alevilik konusundan rahatsız olmaları da bu silahın etkin bir biçimde kullanıldığının kanıtıdır. Buna karşı biz susarsak, burjuvazinin bölücülüğüne göz yummuş oluruz.

Yine Kürt sorunundan örnek verecek olursak, nasıl, işçilerin emekçilerin Kürt-Türk diye bölünmemesi için, ezen ulusun işçilerinin, emekçilerinin ezilen ulusun tüm demokratik haklarını ikircimsiz savunması gerekiyorsa, aynı Alevilik konusunda da geçerlidir. Sünni kökenli işçiye emekçiye Alevilerin haklarını savunmak da ısrarla öğretilmelidir. Alevilik konusunu işlemek, bu açıdan, Alevilerden çok Sünniler için gereklidir. Sizin çevrenizdeki insanlara bu gerçek güzelce kabul ettirilmelidir.

Bu maddelerde söylenenler, yukarıda sözü geçen birinci önyargıya olduğu gibi, ikinciye de yanıt getirmektedir. Alevilerin uğradıkları haksızlığa karşı çıkmak için hiç de Alevi olmak ya da partinin karar organlarını Alevilerin oluşturması gerekmiyor. Nasıl ki Kürt ulusunun haklarını

savunmak için Kürt olmak ya da partinin karar organlarını Kürtlerin oluşturması gerekmiyorsa. Tüm demokratik hakları dolu dizgin savunmak için gereken, komünist olmaktır.

Ancak burjuvazi topluma o denli çirkin bir “siyaset” anlayışı aşlamıştır ki, hile, komplo, ikiyüzlülük, dar çıkarıcılık, neredeyse “siyasal ustalık” ölçütü düzeyine çıkarılmıştır. Bu anlayışın etkisinde düşünenler, biz Aleviliği konu edince, elbette, “acaba bunda ne bit yeniği var” diye düşüneceklerdir. Onlara anlatmak gereklidir ki, komünistlerin siyaseti her zaman ilkeseldir.

Böylece geliyoruz, Alevilerin haklarını savunmanın siyasal yanına.

Bugün burjuvazi ideolojik mücadelede bütün stokunu tükettiği için, İslamiyete sarılmakta, zaten gerici özlü olan Sünniliği, en gerici amaçlarla daha da kışkırtmaktadır. Buna karşılık Alevilik son derece önemli bir supap olmaktadır.

Bu supaptan kurtulmak için burjuvazi, aynı zamanda Aleviliğin ilerici özünü boşaltma, içini Humeyni türü Şiilikle doldurma taktiklerine de başvurmaktadır. Alevilik, sözcüğün gerçek anlamıyla bir “din” bile olsaydı, bir haksızlık söz konusuysa, buna karşı çıkmak komünistlerin görevidir. Kaldı ki Alevilik böyle de değildir, ama böyle gösterilmek istenmektedir. Bu koşullarda, komünistlerin yapacağı en büyük yanlış, Aleviliği “din” diye bir kenara itmek olur.

Bu söylenenlerden de anlaşıldığı gibi, partimiz Bugün Aleviliği savunmanın siyasal önemini vurgularken, yine en küçük bir ilkesizlik ya da çıkarıcılık yapmıyor. Zaten savunulması gereken birşeyi, “irtica” denen şeyin

hortlatıldığı koşullarda savunmanın daha da önemli olduğunu vurguluyor.

Alevilik konusunda söyleyeceklerimiz bu kadar ve bunların hepsi de kitapta var. Şimdi gelelim ikinci ve üçüncü noktalara.

Öteki noktalar

Partimizde, işçi örgütlenmesi işçilerden, öğrenci örgütlenmesi öğrencilerden oluşuyor ve bu bir kopukluk yaratıyor diyorsun. Bu konuda düşüncelerini açarken birçok doğru noktayı da dile getiriyorsun.

Ancak, bir kez, sorunun nesnel temelini unutmamak gerekir. İşçiler ve öğrenciler değişik koşullarda yaşayan, değişik somut sorunlara sahip, fiziksel yaşamları da farklı, değişik kesimlerdir. Bu kesimlerde çalışma yürüteceklerin, çalışma yürütecekleri kesimi iyi tanımaları ve bunun için de, çoğu zaman o kesimden olmaları nesnel bir gerekliliktir. Ama yine de, senin değindiğin doğru noktaları merkez de gözlediği için, şu anda, iki salkımın çalışmaları, komiteler düzeyinde birleşiyor. Alt birimler düzeyinde olmasa da komitelerde aynen senin dediğin gibi oluyor, işçi ve öğrenci içinde çalışan sorumlular aynı organda yanyana görev yapıyor.

Ayrıca, merkezin, öğrenci öğrenci içinde, işçi işçi içinde çalışacak diye katı bir yaklaşımı yoktur. Tam tersine, senin sıraladığın yararlar da dikkate alınarak, koşulları uygunsa, öğrencilerin işçi içinde çalışmalarını teşvik edilmektedir. İşçilerden öğrenci içinde çalışmak isteyen ya da buna uygun koşullara sahip olanlar hemen o alana gönderilmektedir. Zaten, bir kişi komünist olduktan sonra, işçi-öğrenci ayrımı, artık daha çok işbölümüne ilişkin teknik bir ayrım olarak belirir. Elbette partinin geneliyle işçi damgalı olması koşuluyla.

Yazında değindiğin çok önemli bir başka nokta daha var. Önemli olduğu için biz bunu üçüncü olarak, ayrıca ele almak istedik. Bu da birimler arasında zararlı bir rekabetin olması, başka birimlerden söz edilirken “biz daha başarılı yapardık”, “onlar” gibi sözlerin kullanılmasıdır.

Bu konudaki eleştirinde sonuna kadar haklısın. Bunlar, acemilikten, partinin tüm birimlerinin, doğrusuyla yanlışıyla aynı sandalda olduğunu göremekten kaynaklanmaktadır. Tüm yönetici yoldaşlarımız bu yanlış düzeltmeye özel dikkat göstermeli, genel çıkar kavramını yoldaşlarımıza anlatmalıdır.

Bir başka salkımın eksigi görülüyorsa, buna karşı yapılacak iki şey vardır. Bunlardan biri bu eksigi olabildiğince tamamlamak, açığı kapatmaya (örtbas etmek anlamında değil) çalışmak, ötekisi de, yatay konuşmalar yerine, eleştirilerimizi merkeze ya da üst örgütümüze iletmektir.

Hakan yoldaşımız, Sorularını elimizden geldiğince yanıtlamaya çalıştık. Umarız yararlı olmuştur. Çalışmalarında başarılar dileriz.

İyi çalışan örgütün yazışması eksik olmaz. Bu merkezin elinde şaşmaz bir mihenk taşıdır

Yine çuval dolusu mektup bekliyoruz

Yoldaşlarımızdan gelen mektuplar yayın çalışmasının önemli bir kan damarını oluşturuyor. Ama, gerek Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu koşullar, gerekse de partinin bugünkü durumu açısından bakarsak, yazışmalar son derece yetersiz kalıyor. Bunu kesinlikle değiştirmek zorundayız.

İşçinin Sesi Yayın Kurulu

Merkez Komitemiz, yaptığı son toplantıda, parti örgütlerinin çoğunda, gazete temelinde örgütlenme uygulamasında gerileme olduğunu saptamış, tüm yoldaşları bu konunun üzerine gitmeye çağırıyordu.

Konunun çeşitli yanları vardır ve her biri üzerinde durulmalıdır. Bu sayımızda biz, yoldaşlarımızın gerek merkez organla, gerekse legal yayınlarla iletişim eksikliği

üzerinde duracağız.

Yazamam diyemezsiniz

Aşağıda Lenin'in partiye yaptığı bir çağrıdan bölümler yayınlıyoruz. Burada Lenin, canlı bir gazete, gelen mektupların onda birini yayınlamalıdır diyor. Geçmişte *İşçinin Sesi*'nin bu ölçülere yaklaştığı oldu. Çuvala mektup gelirdi, bunların hepsi okunup incelenir, bir bölümü yayınlanır,

bir bölümünden yalnızca bilgi edinilirdi. Bunun böyle olduğu dönem, devrimci durum vardı, açık kavga yürüyordu. Ama öte yandan, örgüt bile değildik, parti içinde yalnızca kanattık.

Şimdi yayınlara yine çok sayıda yazı-mektup geliyor. Yoldaşlarımızın hakkını yemeyelim. Onlardan gelen mektuplar yayın çalışmasının önemli bir kan damarını oluşturuyor. Ama, gerek Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu koşullar, gerekse de partinin bugünkü durumu açısından bakarsak, yazışmalar (buna fotoğrafı da katarak düşünün) son derece yetersiz kalıyor. Bunu kesinlikle değiştirmek zorundayız. Yine çuval dolusu mektup bekliyoruz.

Yoldaşlarımız "yazamıyorum" diyemezler. Bunu aşağıdaki çağrıda Lenin'den okumaya da gerek

yok. *İşçinin Sesi*'nin 16 yıllık ya da yaklaşık 400 sayılık geçmişi, dünü ve bugünü, bizim yoldaşlarımızın yazabildiklerinin en somut kanıtıdır. Gazeteye gelen mektup ve yazıların çoğu işçi emekçi yoldaşlarımızdan geliyor. Gelin dosyalarımıza bakın, inci gibi yazı çok az görürsünüz. Okunaksız yazılarıyla, yer yer gramer yanlışlarıyla, ama dertlerini bal gibi anlatıyorlar. Çünkü anlatacak dertleri var. Anlatmadan duramıyorlar.

Yanlış anlaşılmasın, burada, öğrenci kökenli yoldaşlarımız yazmıyorlar demek istemiyoruz. Rahat, işlek yazı yazamayan yoldaşlarımız bile yazıyorlar, demek ki herkes yazabilir. Bunu vurgulamak istiyoruz. Gerçekte, çalışma alanı ne olursa olsun, iyi çalışan örgütün yazışması eksik olmaz. Bu merkezin elinde şaş-

maz bir mihenk taşıdır.

Yazışmalar, yoldaşlarımız yazamadıkları için aksamiyorsa, neden aksıyor? Bu sorunun yanıtını her örgütümüz kendi somut durumu çerçevesinde ele almalıdır. Ama biz burada şunu açıkça belirtelim ki, Ege örgütü ve İstanbul'daki legal alan örgütlerinin biri bu konuda en fazla eksik olan örgütlerimizdir. Bu örgütlerden, mücadelenin içinden, parti yaşamından canlı haber alamıyoruz.

Hele ki Türkiye'nin, dünya-daki karşı-devrimci dalgaya meydan okuyan şu cıvı cıvı ortamında bir örgütten canlı haber neden alınmaz? Bunun birkaç açıklaması olabilir. Akıl yürütmeye çalışalım.

Sorunu biraz deşeleylim

Bir olasılık şudur: Bu örgüt mücadelenin içinde değildir. Gelişmelerden, her gün pıtrak gibi fişkıran eylemlerden haberi yoktur ki haber iletisin. Parti yaşamı da sık sık aksayan haftalık görüşmelerle kısıtlı kalıyor. Böyle duragan bir parti yaşamından da haber çıkmayacağı açıktır.

Bir başka olasılık şudur: Bu örgüt mücadelenin içindedir ama anlayışında ya da örgütsel işleyişinde bir bozukluk olduğu için haber iletmeyi ihmal ediyordur. Anlayış ve işleyiş bozukluklarını ayrı ayrı ele alalım.

Anlayış bozukluğuyla başlayalım.

Örgüt ya da yoldaşlar bir olay yaşadıkları, bir haber duydukları, bir eyleme katıldıkları zaman, bunu kişisel ya da kişiler toplamı olarak yapmıyorlar. İşçi sınıfı adına, Türkiye Komünist Partisi olarak yapıyorlar. Böyle bir komünizmde oldukları için de burjuvaziye yenme kararlılığı taşımak zorundalar. İşçi sınıfının mücadelesini yükseltecek, bir fiske kadar bile olsa burjuvaziye zarar verecek hiçbir fırsatı kaçırmamalıdır.

Bu bilinç köklü bir biçimde yerleşmişse, bunun otomatik sonucu, yazmadan edememek olur. Çünkü, bir kıyıda işçi sınıfının kazandığı bir başarıyı, ya da burjuvazinin verdiği bir açığı ülke çapında sınıf mücadelesinin hanesine kaydetmenin en temel yollarından biri yayındır. Partide iyi bir örnek ya da kötü bir eksiklik varsa, yine aynı mantık geçerlidir. Yazmak içinden gelir. Yazmak içinden gelmiyorsa, örgütün bilincinde bir bozukluk var demektir.

Bu, mutlaka o örgütün mücadelesine de yansıyor. Mücadelenin içindedir ama mücadeleyi acaba nasıl yürütüyordur? Aynı Türkiye'ye biz bakıyoruz yükselen sınıf mücadelesini görüyoruz, küçük burjuva devrimci hareketler bakıyorlar, faşizm görüyorlar. Bilinç bozukluğu göz bozukluğu gibidir. Bozuk bilinçle çıplak gerçeği göremez, dolaşısıyla düzgün bir mücadele de veremez olursun.

İşleyiş bozukluklarına gelince Yazmaya zaman bulamama gerekçesi, yoldaşlarımızdan sık sık duyuluyor. Örgütsel olarak bir boğulma içine girildiğinden,

Bolşevikler *Vperyod*'u çıkarmaya hazırlanırken, Lenin parti örgütüne bir çağrıda bulunuyor. Parti örgütünün, partililerin gazeteyle görevleri açısından çok önemli olan bu çağrının bir bölümünü yayınlıyoruz:

“Yapamam” demeyin “yapmak istemiyorum” deyin

Herkesten, özellikle işçilerden katkı istiyoruz. İşçilere yazmaları için, kesinlikle herşey hakkında, günlük yaşamları, ilgileri, işleri hakkında yazabilecekleri ne varsa yazmaları için en geniş olanakları tanıyın. Böyle kaynak olmaksızın, komünist bir organ on para etmeyeceği gibi, adına da layık olmaz.

Şimdi tüm yoldaşları bize her türlü desteği vermeye çağırıyoruz. ...Bu, en başta Rusya'dan en etkin “*edebi*” destek, daha doğrusu “*edebi*” katkı gerektirir. “*Edebi*” sözcüğünü hem altı çizili verdim, hem tırnak içine aldım ki, daha baştan özel anlamına dikkati çekeyim ve çok yaygın olan, bu çalışmalar açısından çok zararlı olan yanlış bir anlayışa karşı uyarayım.

Yalnızca ve yalnızca yazarların (profesyonel yazar anlamında) bir yayına başarılı bir biçimde katkı yapabilecekleri anlayışı yanlıştır. Tersine, bir yayın ancak, her önde gelen ve sürekli katkı yapan beş yazar için, yazar olmayan beş yüz ya da beş bin kişinin katkılarıyla diri ve canlı tutulabilir. ...Gerçekte canlı bir organ, gelen yazıların ancak onda birini yayınlamalı, geri kalanını gazetecilerle enformasyon ve yönlendirme kaynağı olarak kullanmalıdır. Gazetecilik anlamında değil, genel anlamda, bizimle yazışan, olabildiğince çok partili işçimiz olmalıdır.

...Bu organı kendisinin olarak gören ve Sosyal-Demokrat (komünist-İ.S.) parti üyesinin görevlerinin bilincinde olan herkes, ...şu burjuva düşünce alışkanlığından ve yaşamından kesin olarak vazgeçsin: Yazmak onların işi, okumak bizim işimiz. Sosyal-Demokrat (komünist-İ.S.) gazete için tüm Sosyal-Demokratlar (komünistler-İ.S.) çalışmalıdır. Herkesten, özellikle işçilerden katkı istiyoruz. İşçilere yazmaları

için, kesinlikle herşey hakkında, günlük yaşamları, ilgileri, işleri hakkında yazabilecekleri ne varsa yazmaları için en geniş olanakları tanıyın. Böyle kaynak olmaksızın, Sosyal-Demokrat (komünist-İ.S.) bir organ on para etmeyeceği gibi, Sosyal-Demokrat adına da layık olmaz.

Ayrıca, gazeteyle katkı niyetiyle değil, yani yayınlanmak üzere değil, fakat editörlerle yoldaşça ilişkiler kurmak, onlara bilgi vermek amacıyla özel mektuplar gönderin. Bunlar yalnızca gerçekler ve olaylar hakkında değil, yaygın olan duygular, hareketin

günlük, “ilginç olmayan”, sıkıcı, tekdüze yanıyla da ilgili olmalıdır. ...Bize, işçi okuma gruplarındaki tartışmalar, bu tartışmaların niteliği, tartışılan konular ve işçilerin neler sordukları hakkında, propaganda ve ajitasyon çalışmasının durumu, halk arasında, ordu ve gençlik içindeki ilişkiler hakkında yazın. En önemlisi. işçilerin bizim Sosyal-Demokratlara (komünistlere-İ.S.) karşı duydukları herhangi bir hoşnutsuzluk hakkında, onları rahatsız eden şeyleri, önerilerini, eleştirilerini vb. yazın. Şu sırada pratik örgütlenme çalışmalarına ilişkin konular özellikle önemlidir ve bir gazeteci gibi değil, basit yoldaşça bir yazışma dışında editörleri bu konularda bilgilendirmenin bir yolu yoktur.

Kuşkusuz herkesin yazmaya yeteneği, ya da eğilimi yoktur. Ancak ... “yapamam” demeyin, “yapmak istemiyorum” deyin. İstedikten sonra, her grupta, en

küçük grupta bile (küçük gruplar çoğu kez özellikle ilginç oluyor, çünkü gözle görülmese de bazen en önemli işleri onlar yapıyor) yazabilen bir-iki yoldaş bulunabilir. ...Sizler de biliyor olmalısınız ki, *herkes*, sabır ve kararlılıkla işe koyulan kesinlikle herkes, fazla zorlanmadan, mektuplarının tümünün ya da onda dokuzunun yerlerine ulaşmasını sağlayabilir. Bunları, çok düzenli mektuplaşan, çoğu kez editörlerle bir tanışıklığı olmayan, sayısız muhabirleri olan eski *Iskra*'nın üç yıllık deneyimlerine dayanarak söylüyoruz...

Mektuplaşmanın yalnızca komite ve sekreterlerin elinde toplanması pratiğine karşı özel bir uyarıda bulunmak gerekiyor. Böyle bir tekelden daha zararlı birşey olamaz. Eylemlerde ve kararlarda birlik ne denli önemliyse, enformasyon ve muhabirlik konusunda o denli yanlıştır. Çok kez öyle oluyor ki en ilginç mektuplar “dışımızdakilerden” (komünistlerle ilişkisi olmayan insanlardan) geliyor, çünkü onlar, eski deneyimli işçilerin alışık olmaları nedeniyle gözden kaçırıldıklarını, daha taze bir biçimde gözliyorlar. Genç insanlara-geççliğe, parti işçilerine, ... örgütcülere, yığınsal gösterilere ve hazırlıksız toplantılara katılan tabandaki militanlara bize yazmaları için her olanağı tanıyın.

Ancak bu tür geniş bir yazışma, gazetemizi, ortak çabamızla *Rusya işçi sınıfı hareketinin* gerçek organı yapar. Bu mektubun her toplantıda, çalışma gurubunda, altı grupta vb. olabildiğince yaygın okunmasını ve işçilerin bu çağrıyı nasıl karşıladıkları konusunda bilgi iletilmesini ciddi olarak rica ediyoruz. (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım, c.7, s.523-528) (Not: Okuma kolaylığı açısından paragraflara biz böldük.)

ağaçlardan ormanı göremez, koşturmacadan öncelik sırasını doğru belirleyemez duruma geliyor. Böyle bir durumda parti yaşamı da akıntıya kapılarak gidiyor. Ve tüm bu koşturmacadan sınıfın, partinin bir bütün olarak haberi bile olamıyor.

Bunun mücadeleye yansması da, yapılanların yerel düzeyde sınırlı kalması, sınıfa ve partiye yeterince güç katamaması, koşturmaca içinde birçok fırsat görülemeyeceğinden sonuçta yerel düzeydeki mücadelenin de yara alması, yani bunca koşturmacanın bir bölümünün boşa harcanmasıdır.

Bu sonuçlar kabul edilemez

Şimdi bu iletişim eksikliğinin partimizin bütünü ve yayınları açısından başka bazı sonuçlarına daha bakalım.

Bu durum partinin gerçek gücünün ve bölgelere göre orantılı olarak yayınlarda yansmasını engelliyor. Sınıfa partimizi düzgün tanıtmıyoruz.

Şimdiki işbölümü içinde, parti yaşamı konusunda merkez organın canlı bir platform olarak kullanılmaması, sorunların bir an önce çözülmesini, partinin parçalarının birbirinden öğrenerek ilerlemesini vb. engelleyerek, partinin güçlenmesini yavaşlatıyor.

Burjuva basın, bu cıvı cıvı hareketlilik başlamadan önce, yığınlara sözcülük ediyor görünüp belki yığın hareketinin gelişimini yavaşlatır diye, birçok haberi daha iyi veriyordu. Haber vererek taban tutma taktiği güdüyordu. Şimdi durum değişiyor. Haberler tam kapsamlı verildikçe "kısırtıcı" etkisi olduğu için, artık hem daha az, hem daha çarpık veriliyor. Biz onların çarpık haberlerinden işin gerçeğini süzme ustalığını biraz edindik. Ama vermedikleri haberleri öğrenmemizin hiçbir yolu yoktur.

Burjuva basın her zaman ıccık cıccık taranmalıdır. Çıkan sol dergilerin de tümünü tarıyoruz. Ama komünist basının ana haber kaynağı, her zaman kendi partisi, muhabirleri, muhabir gurupları, işçi emekçi sempatisanları olmalıdır. Buradaki eksiklik yayınlarda da elbet yansıyor.

Üstelik bu yansıma, yalnızca "içerden haber" eksikliği olarak kalmıyor. Fabrikalarda, semtlerde, okullarda tartışılan konuları biz başkalarının süzgecinden geçen yayın organlarından çıkarmak durumunda kalıyoruz. Komünist olmayanların göz bozukluğuna değindik. Biz, hangi konuların gündemde olduğunu, neyi yazmanın yararlı olacağını, çevreyi pırıl pırıl komünist gözleriyle fıldır fıldır gözleyen yoldaşlarımızdan bekliyoruz ve istiyoruz.

Ama yoldaşlarımız, haber, parti yaşamı vb. tüm alanlardaki eksikliği gidermeden, kaleme sarılıp konu önerisi yaparlarsa, bundan tam bir sonuç çıkmaz. Çünkü gündemde olan önemli konularda Marksizm-Leninizm yönelen saldırıyı, bilimsel komünist ideolojimizi daha da geliştirerek geri püskürtebilecek kadroların önemli bir bölümü şu anda yayınlarda parti örgütlerinin bıraktığı boşluğu doldurmak için çalışıyorlar.

Yoldaşlarımızın bu sorunu çözeceklerine inanıyoruz. Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkımız, dünyada yükselen karşı-devrim dalgasına meydan okurken partimiz en önde olacaktır.

Otomobil-İş, Çelik-İş ve Özdemir-İş İzmir'te "birlik" kampanyası başlattılar

"Birlik" kılıfı altında bölücülükte ısrar

Bağımsız Otomobil-İş ve Çelik-İş sendikaları ile Hak-İş'e bağlı Özdemir-İş arasında, bir süredir sendikal birlik konusu gündemdedi. Nisan başında bu üç sendika İzmir'te, "sendikal birliğe doğru elele" diye bir imza kampanyası başlattılar. İşyerlerini dolaşıp, işçilerden bu birliğe destek alabilmek için uğraşıyorlar.

Gerçekte Otomobil-İş'in yıllardır "birlik" adı altında yaptıkları birlik düşmanlığından başka birşey olmamıştır.

Otomobil-İş, "devrimci sendikal birlik" edebiyatıyla, uzun zaman DISK'in yeniden kurulmasını ya da Türk-İş'e karşı çekim merkezi olacak başka bir federasyonun oluşmasını bekledi. Ama tam tersine Türk-İş'te sendikal birlik eğilimi günden güne güçlendi.

"Bağımsızlığı" nedeniyle sürekli kan kaybeden ve kendi tabanından da sendikal birlik doğrultusunda yoğun bir basınç gören Otomobil-İş iyice sıkışmaya başladı. Kendi kongrelerinden ve temsilciler meclisi toplantılarından, defalarca "Türk-İş'te sendikal birlik" kararı çıktı. Buna rağmen Türk-İş'e yönelmedi.

Otomobil-İş yöneticileri, Türk Metal yönetiminin gericiliğini kılıf olarak kullanarak, Türk Metal'den, dolayısıyla Türk-İş'ten uzak durmaya özen gösterdiler. Ama bu arada, tabana birlik yanlısı görünmek için, bir yandan öteki iki sendika ile birlik ko-

nusunu gündeme getirdiler, öte yandan da Türk-İş'ten her işkolunda tek sendika diyen tüzük maddesini değiştirmesini istediler. Bu olmayınca şimdi bunu da kılıf olarak kullanıp Türk-İş dışı "birlik" çalışmalarına hız verdiler.

Bugün birlikten sözediyorsak, sınıf çıkarı açısından bakacağımız tek yer Türk-İş olmak zorundadır. Otomobil-İş üyesi işçilerin de yöneticilerin yakasına yapıp "neden Türk-İş değil de, yalnızca Özdemir-İş ve Çelik-İş" diye sormaları gerekir.

Partimiz, Merkez Komitesi durum değerlendirmesinde metal işkolundaki soruna da parmak basarak şöyle demişti:

"Türkiye işçi sınıfı mücadelesinin bir kilidi metal işkolundaki sendikal sorunun çözülmesinde yatmaktadır. Bu kilidi açmanın yolu Türk Metal'deki faşistlerle aktif, militan mücadeleden geçmektedir.

"(...)

"Türk-İş'te, Türkiye sendikal hareketinde ve militanlıkta ana halka Türk Metal'e yüklenmektedir. Bu aynı zamanda yeni sosyal demokrat TBKP'yi daha iyi deşifre etmede de temel bir halkadır."

Otomobil-İş yönetimi burada sözü edilen kilidin açılmasına engel oluyor, tabanını Türk Metal yöneticileriyle mücadeleden kaçırıyor. Bu durum da gerçekten yeni sosyal demokratları açık ediyor.

Mehmet Erenler

Her an fıskıran eylemler de gösteriyor ki

Güzel yarınlara doğru ilerliyoruz

Otomobil-İş mitinginde sınıfın havası, bir tek bizdeki coşku ve kararlılıkla paralellik taşıyordu. Üniversitedeki Nevroz eylemlerinde de TKP'li gençler en ön saflardaydılar.

Selam yoldaşlar, İşçi ve emekçi üzerindeki sömürü gün geçtikçe artıyor. Geniş yığınlar çok kötü koşullar altında yaşamaya zorlanıyorlar. Ancak eylemler de gösteriyor ki, işçi sınıfımız her düzeyde örgütlenerek, güzel yarınlara doğru, bilinçli ve kararlı olarak ilerlemektedir.

Bunun son örneğini katıldığım Otomobil-İş mitinginde gördüm. İşçi sınıfı yükselen devrimci dalganın en önünde yer aldığını orada bir kez daha gösterdi. İşçilerdeki coşku, dayanışma ve birlik ne kadar güzeldi. Bazı küçük burjuva radikal hareketler de işçi sınıfının bu birikimini gördüler. Ama onlar bilinç olarak sınıf gerisindeydiler.

Otomobil-İş'in TBKP damgalı yönetimi de bu coşku ve dayanışmadan tedirgin oldu. TBKP yanlılarının konuşmalarında estirdikleri toplumsal uzlaşmacı rüzgar işçiden destek alamadı. İşçi sınıfının bu rüzgarlara artık karnı tok. Eylemleriyle de bunu kanıtıyor.

Mitingde TDKP'nin de işçi sınıfından oldukça uzak olduğunu gösteren sloganları vardı. "Yaşasın partimizin birinci konferansı", "yaşasın partimiz, TDKP'miz" gibi bencil sloganlar. İşçilerle aralarında hiçbir iletişim yoktu. Oradaki işçiler de bunun farkındalardı. Partimiz TKP, disipliniyle ve alandaki coşkuyu dile getirişle dikkat çekiyordu. Sınıfın havası, bir tek bizdeki coşku ve kararlılıkla paralellik taşıyordu.

İkinci haberim de üniversitede olan Nevroz kutlamasıyla ilgili. Her zaman olduğu gibi, öğrenci platformunun kararıyla öğrenciler Beyazıt Meydanı'na kadar yürüdüler. Ana kapının önünde

yakılan Nevroz ateşinden sonra, Kürtçe sloganlar atılarak, yenden üniversiteye geri dönüldü. Üniversite içinde forum alanına gelinerek bir ateş daha yakıldı ve konuşmalar yapıldı.

Tam forum devam ederken, polis panzerlerinin üniversiteye girdiği haberi yayıldı. Ortalık bir anda karıştı. TDKP, Dev-Yol, hatta en radikal hareketler bile öncülüğü terketmişlerdi. Eylem komitesi de dağılmıştı. Bazı Kürt arkadaşlar ön saflarda yer aldılar. Yine ön saflarda TKP'li gençler vardılar. Polise karşı barikat oluşturdular. Panzerlerin ve polislerin önüne "ya devrim ya ölüm" sloganıyla çıktılar. Bu disiplinlilik ve kararlılık parti kültürümüzden geliyordu.

KGO'yü güçlendirmek ve nitelikli kadrolar edinmek hedeflerimiz arasındadır. Bu kavga gelecek içindir ve en büyük sorumluluk bizim üzerimizdedir. Haydi yoldaşlar, partimizin bayrağını daha da yükseltelim.

Zeynep Erdem, İstanbul

Her bölgede, her alanda kendilerine ulaşmamızı bekleyenler var

Kadroları, alanları genişletmek daha çok üretkenlik ve eylem demek

Her geçen gün ortam daha da kızışıyor, daha da hareketleniyor. Ülkenin dört bir yanından siyasi istemler yükseliyor, sesler gürleşiyor. Partimiz de gün geçtikçe güçleniyor ve sesini fabrikalarda, semtlerde, daha etkili duyurmaya başlıyor. Ancak bazı eksiklerimiz de vardır. Bu eksikleri görüp düzeltmek elbette ki partili tüm yoldaşların görevidir. Bu anlayışla neler yapmalıyız? Çarelerini eksiklerimizi gidermenin yollarını nasıl bulmalıyız?

Öncelikle bulunduğumuz her alanda kadroları daha da genişletip, ekip çalışması yürütmeliyiz ve yeni alanlar yaratmalıyız. Unutulmamalıdır ki, daha çok insan, daha çok üretkenlik, daha çok

düşünce ve daha çok pratik eylem demektir. Her bölgede, her alanda kendilerine ulaşmamızı bekleyenler var. Onlar bunun farkında olmayabilir. Ama gerçekte istedikleri bizlerin istedikleridir.

"İyi güzel de biz de bunları biliyoruz ve bunun için çalışıyoruz" diyeceksiniz. Bu yönde çalışmaların sürdüğünden şüpheleniz yok. Bizler yalnızca bilinen şeyleri hatırlatmak ve mutluluğumuzu paylaşmak istedik. Niçin mi mutluluk diyoruz? Çünkü yeni bir alanda, yeni bir birim daha oluşturduk. Bireysel olarak yapamadığımız birçok yeni çalışma ve eylem yapıyoruz. Şimdi, yalnız yararlı olabileceğimizden

çok daha yararlı olduğumuz kanaatindeyiz.

Çeşitli örgütlenme ve eğitim çalışmalarımızın yanı sıra, geçtiğimiz günlerde İzmir'de yazılama ve onların rahat görebileceği yerleri saptadık. Hangi sloganı nereye yazacağımızı ve nasıl hareket edeceğimizi planladık ve bu doğrultuda eylemi başarıyla tamamladık.

Günün koşullarına uygun bulup yazdığımız sloganlar şunlar: "Türk-İş'le 1 Mayıs'ta yükselt

işçinin sesini", "işçiler 1 Mayıs'a", "Çeltek'in hesabını soracağız" ve "tek silah illegal parti, tek yol devrim". Hepsinin altına da imza koyduk. Ertesi gün yazıları kontrole çıktığımızda, bazı yazıların silik çıktığını gördük. (Spreyle yazmıştık.) Bunun üzerine bir kere daha yazılama yaptık ve yazılar çok daha güzel oldu. İki gün sonra da, TKP'nin gerçek sahibini bulduğunu anlatan el ilanlarını yapıştırdık.

İleride daha çok yazılama yapmak ve alanı daha da genişletmek için hedeflerimizi belirledik.

Tüm yoldaşlarımıza komünist selamlarımızı gönderiyoruz.

Tomurcuk, İzmir

Hangi kılıkla çıkarlarsa çıksınlar, amaçları burjuvaziye hizmet olan TBKP'liler

Sınıf mücadelesinin altında ezilcekler

İşçi sınıfı içine bir türlü inemiyor, işçilerle bir türlü kaynaşmıyor, onlara kendilerini kabul ettiremiyorlar. Bu durum onların sınıfa yabancı ideolojilerinden ve burjuva özentisi küçük burjuva aydın kökenlerinden kaynaklanıyor.

Sevgili işçi arkadaşlarım, Bugünlerde TBKP tartışmaları (daha geniş, daha da sağ yeni bir parti kuracaklarmış, TBKP için söyleyeceklerimiz onun için haydi haydi geçerlidir) artık moda halini aldı. Nasıl olursa daha iyi bir birlik olur? Birlik neden gerekli görülüyor? İki partinin birliği işçi sınıfı mücadelesine neler kazandıracaktır, neler kaybettirecektir? TBKP işçi sınıfının siyasal örgütü olabilir mi? TBKP neden sancı çekiyor? TBKP'liler umduklarını bulabildiler mi? İşçiler ne diyorlar?

Arkadaşlar, şunu anlamalıyız artık: Masa başlarında, kahvelerde, çeşitli toplantılarda bolca nutuk atıp, çenemizin gücüne göre lafazanlık etmenin zamanı çoktan geride kalmış bulunuyor. İşçi sınıfı artık doğruyu arıyor, kendi sınıf mücadelesinin yolunu açacak, bu yolu kendi iktidarına ulaştıracak, tüm korkaklıklarından arınmış, istikrarlı militan eylem istiyor. Yani artık boş laflara kimse inanmıyor. Bunun için de, burjuva kuyrukçuluğunu bırakıp sınıf mücadelesine siyasal bir güç, örgütlü bir güç kazandırmak gerektiği inancıyla hareket ediyor.

Birlik konusuna gelince. Arkadaşlar, önce birliğin ciddiyetine bakmak gerekiyor. Yani birlik, üst düzeyde reformist, oportünist, sosyal demokratlaşmış burjuva özlü parti bürokratlarının değil, yığınsal olarak işçilerin birliğidir. Bunların yaptığı ciddiyetsizliktir. İşçileri küçümsemektir. Amaçları da, işçilerin sınıf mücadelesinin yolunu

tıkamak, mücadeleyi yanlış yola kanallandırmaktır. Yani bu iki lider birleşse ne olur, birleşmese ne olur? Hepsi hava civa. İşçi sınıfının bu birlikten hiç mi hiç yararı olmayacak, aksine zararlı olacaktır. Bir de utanmadan dillerine dolamışlar, bozuk uzun çalar plak gibi "demokrasi, demokrasi" diye inleyip yakınıyorlar. "Demokrasi" TBKP'nin kurulması mıdır? Demokrasi bazı burjuva yasa hükümlerinin kaldırılması, sendikal hakların birazcık daha genişletilmesi midir? İşte bunların demokrasi anlayışı bu kadar!

TBKP'nin sayın liderleri, hepimiz aynı gemideyiz, siz batarsanız biz de batırız derken herhalde işçileri kastetmiyorlardır. Çünkü onlar, onların sapık düşünceleri burjuvaziyle aynı gemidedir.

Arkadaşlar, işçilerle burjuvazi aynı gemide olamazlar. İşçilerle burjuvazi arasında uzlaşmaz etmek sermaye çelişkisi vardır. Burjuvazi işçi sınıfının düşmanıdır. Bu iki sınıf, olsa olsa ayrı gemilerde olurlar. Biz işçiler de onların gemilerini batırmaya çalışıyoruz.

Gerçek demokrasi, işçi sınıfının ve halkın çıkar ve özgürlüklerinin burjuva yasalarıyla kısıtlanmadığı bir sistemdir. Bunun ve işçinin, emekçinin yönetime aktif ve yığınsal olarak katılabilmesi için sömürünün kaldırılması gereklidir. Bu da ancak işçi sınıfının kendi siyasal iktidarını kurmasıyla mümkün olabilir.

Bizim demokrasi anlayışımız

budur ve diyoruz ki, kapitalizm varolduğu sürece, alınan tüm haklar geçicidir, kalıcı ve yeterli değildir.

TBKP'nin çektiği sancılara gelince. Arkadaşlar, hasta insan her zaman sancılanır, onun ağrıları hiçbir zaman dinmez. Hele bu hastalığın tedavisi hiç mümkün değilse, açılan yara büyümüşse, tek çare ölümü beklemektir. Bunu yaparken, ölümü biraz geciktirmektir.

İşte onlar da bunu yapıyorlar. Amaçlarının işçi sınıfına hizmet etmek olmadığını onlar da biliyorlar. İşçi sınıfı içine bir türlü inemiyor, işçilerle bir türlü kaynaşmıyor, onlara kendilerini kabul ettiremiyorlar. Bu durum onların sınıfa yabancı ideolojilerinden ve burjuva özentisi küçük burjuva aydın kökenlerinden kaynaklanıyor.

TBKP yanlısı bir arkadaş soruyorum, TBKP hakkında ne düşünüyorsun diye, susuyor. Program hakkında eleştiri yöneltiyorum, haklısın diyor. Partiye çağırıyorum, hele biraz daha bekleyelim diyor. Yeni program basılacakmış da, herhalde burjuvazinin yüksek müsadelerini bekliyorlar! Çünkü şu anki programları tutmadı, işçi sınıfına onu yutturamadılar, bundan da utanıyor olmalılar. Buna biz, bu bir burjuva taktiğidir, işçi sınıfının gözünden gizlemek için bir şekil değiştirmedir diyoruz.

Arkadaşlar, ülkemiz işçi sınıfının mücadelesi ilerliyor, militan bir boyut kazanıyor. Devrimci durum yaklaşıyor. Burjuvazi bunalımda. Keskinleşen sınıf mücadelesinin önünü açıp, onu devrime yönelteceğimiz yerde, beklemek niye? Sınıf mücadelesi beklemesiz sürekli ilerler. Bu süreç içinde işçi sınıfı partisiyle kucaklaşır, ileri demokratik halk devrimini yapar, siyasal iktidarını

oluşturur. Beklemek, burjuvaziye hizmet etmek, onun kalıcılığını sağlamak, baskı ve zulmüne göz yummaktır. Bu da sınıf mücadelesinin önünü tıkar, onu yanlış yola kanallandırmak eder.

Kısacası arkadaşlar, beklemek de, burjuvaziden medet ummak da, ona yalvarıp yakarmak da yanlıştır. Burjuvazi kendi saltanatını kendi elleriyle parça-

lamaz. O halde görev bize düşüyor. Ya işçiyle beraber militan eylem diyeceğiz, onunla birlikte doğru yoldan devrime doğru kesin adımlarla ilerleyeceğiz, ya da mücadeleden soyutlanıp, yanlışlarımızla sınıf mücadelesinin altında ezilip yokolacağız.

Saygılarımla,

Yılmaz Bilir, Adana

Çölaşan'ın bir hafta arayla çıkan iki yazısı burjuva basının ikiyüzlülüğü nü çok güzel örnekledi

Hesap sorulacaklar arasında burjuva basın da var

Burjuva basın da bir avuç azınlığa, onların devletine destek vermekte, onlardan hesap sormayı ise gerçekte aklına bile getirmemektedir. Çölaşan'ın birinci yazısının ışığında düşünürsek ve burjuva basını da hesap sorulacaklar arasında görürsek, hiç de haksız olmayacağımızı, bir yüzüyle Çölaşan'ın bile kabul etmesi gerekir.

Hürriyet'te Emin Çölaşan'ın, bir hafta arayla iki yazısı çıktı. İlk yazısı Cizre olayından 3 gün sonraya, 23 Mart tarihine rastlıyor. İkincisi ise Özal'ın Demirel ve İnönü'ye görüşme çağrısı yaptığı, 30 Mart tarihine rastlıyor. Çölaşan, bu iki yazısıyla burjuva basının ve onun teknesinden beslenen tüm kalemlerinin ikiyüzlülüğü nü çok güzel örnekledi.

Cizre olaylarıyla Kürdistan kaynakları, zaten tüm Anadolu'da işçisi, tütcüsü, öğrencisi ayağa kalkmışken, bunun korkusuyla yazdığı ilk yazıda Çölaşan, dev-

leti, hükümeti ve yöneticileri "sert bir dille" eleştirdi. Devlet yönetimindekilere, "hiç değilse ülkemizin şu ortamında ziyafet sofralarından, arabesk ve alkollü gecelerden, gece kulüplerinden ve şatafatlı yaşamlarından vazgeçmeleri" gerektiğini, bunun halkta büyük tepki ve nefret yarattığını söyledi. ANAP iktidarını ve Çankaya'yı sürekli uyardıklarını, ama onların vurdumduymaz tavırlarını sürdürdüklerini belirterek yazısını şöyle sürdürdü:

"... Sıkıntılar her açıdan büyüktür.

Büyük halk kitleleri bu sıkıntıyı her yönüyle yaşarken, arkasına devletin ve hükümetin desteğini alan bir avuç azınlık, inanılmaz bir yaşam sürmektedir. Ne yazık ki buna devleti ve hükümeti yönetenlerin bir bölümü de, aileleriyle birlikte dahildir.

"...Biz gazeteciler halkımızı bunlara karşı savunuyoruz..."

"...Hiç kuşkunuz olmasın sevgili okuyucularım. ...Bütün bunların hesabı günü geldiğinde bunlardan tek tek sorulacak.

"Eğer iktidara gelip de bunlardan hesap sormak istemeyen olursa, o vakit hesap onlardan sorulacak.

"Bütün Türk halkının, Türkiye'nin hesabı sorulacak."

Bu yazısında mangalda kül bırakmayan, bir avuç azınlığa destek veren ya da onun bir bölümünce yönetilen devletten ve hükümetten hem de halk adına hesap(!) soran Çölaşan, bir hafta sonra, Özal'ın muhalefet liderleriyle zirve çağrısına dört elle sarıldı. İnönü ve Demirel'in pro-

tokol boykotlarını bir yana bırakarak bu çağrıya uymaları gerektiğini vurguladı ve şöyle dedi:

"Güneydoğu bölgemizde durum tahmin edilenden daha ciddi boyuttadır. Orada adeta bir iç savaş sürmektedir. Güneydoğu olayı, devlet tarafından serin kanlı bir biçimde yeniden gözden geçirilmeli... Bu konuda önderliği elbetteki devletin başındaki kişi yapmalıdır.

"Özal, ...basının hükümete ve devlete destek vermesini talep edecektir. Bunu isterken bilmelidir ki basın devletten yanadır. Ancak bu hükümetin yaptıklarına karşıdır. ...Hükümet bitmiştir, çökmüştür. Hiçbir etkinliği yoktur.

"...Evet ülkemizin durumu ne yazık ki parlak değildir. Bizim bilip de buralarda yazamadığımız nice olaylar vardır. ...Çünkü amacımız devleti yıpratmak değildir."

İki yazı karşılaştırılınca burjuva basının ikiyüzlülüğü de çok

güzel ortaya çıkıyor. Bir önceki yazısında, halkın nabzına göre şerbet vermek için, bir avuç azınlığa destek veren, hatta onlar tarafından yönetilen devletten ve hükümetten "halk"(!) adına hesap(!) sorarken, bu yazıda gerçek yüzünü sergiliyor. Hükümete yalnızca etkin olmadığı için karşı çıkarken, devleti kayırmak için ne sahtekarlıklar yaptığını da itiraf ediyor. Bildikleri çok şey varmış ama bir avuç azınlığın devleti yıpranmasın diye yazmıyorlarmış!

Çok açıktır ki burjuva basın da bir avuç azınlığa, onların devletine destek vermekte, onlardan hesap sormayı ise gerçekte aklına bile getirmemektedir. Çölaşan'ın birinci yazısının ışığında düşünürsek ve burjuva basını da hesap sorulacaklar arasında görürsek, hiç de haksız olmayacağımızı, bir yüzüyle Çölaşan'ın bile kabul etmesi gerekir. İktidara geldiklerimizde topundan birden hesap soracağız.

Mehmet Erenler

Sovyetler Birliği'nde başlayan rüzgar, Romanya'da fırtınaya dönüştü, şimdi kasırga olup ortalığı biçiyor

Söylediklerimizin çıkmasına üzülüyoruz

Bugünkü durumu daha önceden gören ve söyleyen bizler, söylediklerimizin çıkmasına üzülüyoruz. Niye sevineceğiz ki? Sosyalist ülkeler böyle çökme noktasına geldi diye mi? Ama ne yazık ki gelişmeler, dediklerimizin doğruluğunu kanıtladı. Ya bunları hiç görmeyenlere ne demeli?

S.Dayan, ...Cezaevi

Romanya Sosyalist Cumhuriyeti'nin bugünkü durumunu ve buraya nasıl geldiğini her devrimci araştırıp tavrını almalıdır. Yalnızca Romanya'nın değil, geneliyle sosyalist ülkelerin bugünkü durumundan alınacak çok ders vardır.

Bizim yıllar önce söylediklerimiz o zamanlar belki soyut kalıyordu ama bugün somutlaştı, pratik olarak su yüzüne çıktı. O zamanlar, "sosyalizmden geri dönüş olmaz", "sosyalizm sınıflı toplum değildir" diye konuşanlar, şimdi oturup, başlarını ellerinin arasına alıp, bir eylem klavuzu olan Marksizmi ne kadar yanlış yorumlayıp, pratiğe de ne kadar yanlış uyguladıklarını düşünmüyorlar.

Burada ben, önce, geri dönüşün en sıcak ve kanlı biçim aldığı sosyalist ülke olan Romanya üzerinde durmak istiyorum.

Romanya'da olan bellidir

1989 Kasım ayında Çavuşesku RKP genel sekreterliğine oy birliğiyle seçiliyor. Aralık ayı içinde Romanya meclisince yeniden devlet başkanlığına getirilen Çavuşesku'yu üyeler ayakta alkışlıyor. En önemlisi de Çavuşesku'nun seçilmesi üzerine onbinlerce insan sokakta sevgi gösterisi yapıyor. Bu sevgi gösterisinden üç dört gün sonra Romanya'da ortalık karışıyor.

Bu arada Çavuşesku İran'a ziyaret için Romanya'dan ayrılıyor. O yokken olaylar tırmandığı için, hemen dönüşünün ardından, bir açık hava toplantısı düzenleniyor. Bu açık hava toplantısında küçük bir gurubun karşı-devrimci provokasyonu oluyor. Bundan sonra provokasyonlar birbirini izliyor. Ordunun önemli bir bölümü Çavuşesku'ya karşı konum alıyor.

Çavuşesku güvendiği bir üsse doğru gizlice giderken yakalanıp, tutuklanıyor. Tutuklanmasının üzerinden daha 24 saat geçmeden, Sovyetler açıklama yapıyor. "İktidara gelenleri destekliyoruz" deyip, "devrim" gibi kelimeler kullanıyor. Ulusal Selamet Cephesi diye birşey çıkıyor ve liderleri hazır durumda!

Romanya'da olan emperyalizmin ve Gorbaçov'un birlikte kotardığı karşı-devrimci bir darbektir. Bunu gösteren bazı noktaları rasgele sıralayalım:

1. Bu nasıl iştir? Dünyanın neresinde görülmüş küçücük bir gurubun, ordunun önemli bir bölümünü "yanına kazandığı"? Belli ki ordu içinde önceden hazırlık yapılmıştır.

2. Daha sonuç belli olmadan Sovyetler Birliği'nden gelen diplomatik destek ilginçtir.

Zaten Ulusal Selamet Cephesi'nin önde gelen üyelerinden Silviu Brucan, İngiltere'de bir televizyona mülakat verirken,

kasım ayında Moskova'yı ziyaret ettiğini ve üst düzeydeki Sovyet yetkililerinden destek sözü aldığını belirtti. (Milliyet, 5 Ocak 1990)

Şevardnadze de biz büyük elçiliğimiz aracılığıyla Romanya'da ihtilalin olacağını öğrenmiştik diye itirafta bulundu. (Milliyet, 6 Ocak 1990)

3. Ulusal Selamet Cephesi'nin "halk ayaklanması"nın içinde olduğu söylenmişti. Oysa geçenlerde yabancı bir televizyona demeç veren Ionescu açıkça şöyle dedi: "İki yıldır Çavuşesku'yu devirmeyi planlıyorduk. Fırsat bulamıyorduk, ama düzenli buluşuyorduk. Bize göre ayaklanmayı Macarlar ya da Almanlar başlatabilirdi. Çünkü Çavuşesku onları öldürtmeye cesaret edemezdi." (Cumhuriyet, 8 Ocak 1990)

4. İktidara gelenler özel mülkiyeti, burjuva demokrasisini savunulardır. Bunlar pazar ekonomisine geçip kapitalist ülkelerle bütünleşmek istiyorlar. "Avrupa evi" kelimesini sık sık kullanıyorlar.

Nitekim Brucan, Japon gazetesine verdiği demeçte "Romanya için sosyalizmin artık bir anlamı kalmadı" dedi. Brucan, "Romanya'nın ortak Avrupa evini gerçekleştirmek ve Batı Avrupa ülkeleriyle olduğu gibi Doğu Avrupa ülkeleriyle de ilişkilerini geliştirmek istediğini" belirtti.

5. Bugün emperyalist ülkeler yardım yardım diye konuşuyorlarsa bunun nedeni herhalde Romanya'nın ya da öteki sosyalist ülkelerin komünizmin üst evresine ilerlemeleri değildir.

Türkiye'de gazeteler "halk sokağa döküldü", "devrim oldu" diye yazdılar. Olan karşı-devrimci bir darbeden başka birşey değildir.

Romanya'da Çavuşesku döneminde çok yanlış yapılmış olabilir. Yöneltilen bazı eleştiriler kendi içinde doğrudur ama ölüme giderken bile komünist onuru yüksek tutan Çavuşesku yoldaşı eleştirinin sırası değildir. Bugün, karşı-devrimi sergilemek, Romanyalı komünistlere destek vermek gerekiyor. Başka türlü doğru olmaz.

Karşı-devrim yalnız Romanya'da değildir

Romanya çok şey göstermiştir. Sovyetler Birliği'nde başlayan rüzgar, Romanya'da fırtınaya dönüştü, şimdi kasırga olup ortalığı biçiyor. Bunun ışığında şimdi de sosyalist sistemin, dünya komünist hareketinin durumuna kısaca bakalım. Bunu yaparken Türkiye Komünist Partisi Programı'ndan yola çıkmak istiyorum. Çünkü TKP'nin Programı'nda sosyalist ülkelerin bugünkü noktaya gelebilecekleri açıkça belirtilmiştir ve bu öngörü artık pratiğe geçmektedir.

"Dünya devrimi, varolan sosyalist

Yalnızca Romanya'nın değil, geneliyle sosyalist ülkelerin bugünkü durumundan alınacak çok ders vardır.

ülkelerin gelişmesine indirgenemez. Dünya sosyalist sisteminin yeni devrimlerle beslenmeden kapitalizmi geçmesi bir yana, çözümler tehlikesi vardır. Çağın dönüşümünü hızlandırmak ve geri dönüşsüz kalmak için devrimler gerekmektedir." (TKP Programı, s.16-17)

"Sosyalizm döneminde en başta kentle kır, kafa ile kol emeği arasındaki çelişkilerde kendisini dış vuran işbölümü ve bu temel üzerinde sınıflar ve katmanlar, bölgesel ve ulusal farklılıklar sürmektedir.

"(...) "Sosyalizm döneminde yaşayan bu kendine özgü sınıf kavgasında,

uluslararası ve ülke içi güçler denmesine ve izlenen sınıf siyasetine göre, kapitalizme geri dönmek, yerinde saymak ve komünizme yürümek olasılıkları vardır. Komünizmin ilk aşaması sosyalizmden komünizme yürüyüş kendiliğinden bir gelişme olmayıp, izlenen siyasal çizgiye ve geliştirilen aktif yığın demokrasisine doğrudan bağlıdır." (agy, s.61-62)

Burada sözü geçen doğrular, çok açık biçimde gözardı edilmiştir ve günümüzde bu sonuçlarını, ürünlerini vermiştir.

İşçi sınıfının devlet yönetimine

aktif katılımı, Lenin'den sonraki dönemlerde düzgün uygulanmamış ve işleyiş giderek tamamen bir kastın elinde kalmıştır.

Sosyalist ülkelerde aktif yığın demokrasisi uygulanmadığı gibi sosyalist demokrasi gerilemiştir. Baskıdan yılan halk kendi devletinden korkar olmuştur. İşçi sınıfı kendi devletine karşı grev yoluyla hakkını istemek zorunda kalmıştır. Ayrıca komünist eğitime önem verilmemiş, kültürel gelişim yeterince zenginleştirilmemiştir!

Tüm bu yanlışların da ötesinde, zayıf halkalardaki ateşi söndürme çabası Gorbaçov'tan önce başlamıştır. Zayıf halkalara karşı enternasyonalist görev olan yardım yerine, işler, müdahale ile devrimci kadroları kesmeye kadar varırmıştır. Devlet politikasına hapsedilen parti politikası, ilerlemeyi değil yerinde saymayı, gerilemeyi getirmiştir.

Bir bütün olarak dünya komünist hareketinin sağa kayışını da Lenin'den sonraki dönemlerden başlatmalıyız. Bu arada şunu vurgulamak istiyorum. Stalin'in önemli yanlışları vardır ama ona saldıran Troçkistlerin ya da öteki anti-Stalinistlerin yaptıkları ihastır.

Bugünkü durumu daha önceden gören ve söyleyen bizler, söylediklerimizin çıkmasına üzülüyoruz. Niye sevineceğiz ki? Sosyalist ülkeler böyle çökme noktasına geldi diye mi? Ama ne yazık ki gelişmeler, dediklerimizin doğruluğunu kanıtladı. Ya bunları hiç görmeyenlere ne demeli?

Bu olaylardan çıkarılması gereken dersleri çıkarmamak için kırk dereden su getirmenin anlamı yoktur. Bu olayların ilerleme mi, yoksa gerileme mi getirdiği gözlerimizin önündedir.

Bir tek kazancımız şudur: Şimdi sapla saman ayrılıyor. Neyin ne olduğu daha iyi ortaya çıkıyor. İşçi sınıfı daha demir yumruğunu kaldırmadı ama hareketleniyor. Bu yumruk kalınca altında kalacaklar düşününler.

İşçi sınıfı, çarpık ve tutarsız birçok siyasal çizgiyle tanışıyor

Doğruları maddi güc dönüştürmeliyiz

Selam yoldaşlar, Uzun zamandan beri yazmamanın verdiği suçluluk duygusuyla yazıma başlıyorum.

Sınıf çelişkileri gittikçe keskinleşirken, devrimci durum yaklaşırken, TKP'nin gerekliliği kendini yakıcı bir şekilde gösteriyor.

Bugün bir savaşın eşiğindeyiz. Nesnel öge olgunlaşıyor. Yönetilenler ise böyle yönetilmek istemiyoruz demeye başlıyor. Yığınlar sokaklara dökülmek, alanlara çıkmak için uğraş veriyor ve öncü arıyor.

İşçi sınıfı ve emekçiler öncü ararlarken, birbirinden çarpık, birbirinden tutarsız birçok siyasal çizgiyle tanışmak zorunda kalıyorlar. "Ulusal demokratik halk devrimi" dedikleri devrimde, burjuva sınıfının bir kesimini yandaş

olarak görenler bile, kendilerine "komünist partisi" diyebiliyorlar. Maceracılıkla devrimcilik birbirine karıştırılıyor. Kapitalist toplumun sınıfları bile kavranmadan strateji belirleniyor.

İşçi sınıfı öncülük konusunda çok titiz davranıyor. İyi de yapıyor. Devrimin temel ve öncü gücü olduğunun adeta bilincinde. Burjuvaziye kanın, artık değer sömürüsüyle kendi kanalından aktığını ve bu kanalı kesecek gücün, kendinde olduğunu biliyor. Öncü partisini arıyor.

Sınıfın öncü partisi, devrim stratejisiyle bu kanalın nasıl kesileceğini ve kazanımın nasıl korunacağını ortaya koyar. Devrim stratejisi, ülkenin iyi bir analizi sonucunda oluşur. Öteki sol hareketlerde ne düzgün bir

analiz, ne de doğru bir strateji vardır. Yanlış stratejiler devrimi uzaklaştırabileceği gibi, devrimin önünü de tıkayabilir.

Bu koşullar altında, ileri demokratik halk devriminin en doğru devrim stratejisi olduğunu, Türkiye'nin ekonomik toplumsal yapısına tam uyum sağladığını bütün işçi sınıfına ve emekçi kesime götürmek zorundayız. Bu da yalnızca yazılı sözlü propaganda değil, militan eylemle, dövüşkenlikle olur.

Biz kendimizi sınıfsız, sömürsüz bir toplum, komünizm davasına adanmışsak, bunun sorumluluklarını yerine getirmeliyiz. Getireceğiz. Bütün yoldaşlara başarılar.

Yoldaşça selamlar.

E.Dayı, İstanbul

Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:16 Sayı:392

İŞÇİNİN SESİ

1 Mayıs, 1 Mayıs alanında
kutlanmalıdır
392, 9 Nisan 1990

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLİĞİNİ KARKERİN MEMU WELATAN YEKBINİ BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLİĞİNİ KARKERİN MEMU WELATAN YEKBINİ BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLİĞİNİ KARKERİN MEMU WELATAN YEKBINİ

İşçi sınıfı, 1 Mayıs'ı 1 Mayıs alanında kutlamak üzere mücadele kararlılığını dalga dalga tüm emekçilere yayıyor.
O, ayağa kalkan Kürt halkını da yanına alarak, burjuva devleti paramparça etmeye, iktidara yürüyor.

DEMOKRASİ İŞÇİLERLE GELECEK!

Bugün Türkiye'nin başhaberini iki sözcük anlatıyor: Coşku ve korku. Daha doğrusu, işçi-emekçi halkın kavga coşkusu ve bunun burjuvazide yarattığı, onun yüzünü safran rengine çaldıran korku! Belli ki, Türkiye artık yeni bir Türkiye'dir. İşçi sınıfı ve Kürt halkı bir dönemeci daha almıştır.

Bugün Türkiye'nin başhaberini iki sözcük anlatıyor: Coşku ve korku. Daha doğrusu, işçi-emekçi halkın kavga coşkusu ve bunun burjuvazide yarattığı, onun yüzünü safran rengine çaldıran korku! Belli ki, Türkiye artık yeni bir Türkiye'dir. İşçi sınıfı ve Kürt halkı bir dönemeci daha almıştır.

"İşçiler iktidarı devirmeye yöneldiler"

İki hafta önce 30 bini aşmış olan grevci işçi sayısı, şimdi, yeni katılmalarla birlikte 35 binin üstüne çıktı. Ama burjuvaziye korkutan bundan da öte gelişmelerdir. Hak-İş'in genel başkanı Necati Çelik, "işçi hareketlerinin sendikaların kontrolünden çıkmak üzere olduğunu" söylüyor, "konuşmalarında uzlaşmadan, söz ettiğim zaman işçilerden tepki alıyorum" diyor.

Burjuvaziye "gelişmeleri denetim altına alıp, iş bizi aştı" diye yakaran Hak-İş liderinin gözlemleri yerindedir ama eksiktir. İşçiler, tabanın istemlerine kulak vermeyen sendikacıları çoktandır aşıp geçiyorlar, Çelik'in "meslekdaşı" TİSK genel başkanı Refik Baydur'un sözlerinde de yansıdığı gibi, "işçi sendikalarının önüne geçti" bile. Ofkeyle dolu işçi yığınları, ne "görüşme masası" tanıyorlar, ne de "TİSK ilkesi"(!) *Ezip geçmek istiyor, ezip geçiyorlar!*

Bunun doğrultusunda 7 Nisan 1990 tarihli *Milliyet*'te, profesör Nusret Ekin şöyle açıklıyor:

"Grevler eskisi gibi ideolojik sağ-sol kökenli olmaktan çok, geçim sıkıntısından kaynaklanan yılların birikiminin bir sonucudur. Grevler giderek *politik boyutlara* yöneliyor. Türk-İş *bugünkü iktidarı devirmeye yöneldi.*" (abç)

Son cümle kilittir: Türk-İş iktidarı *devirmeye* yöneldi! Türk-İş'te sendikal birliğini pekiştirmekte olan işçi sınıfının eyleminin özünü, içeriğini, mücadeleye hedefini bundan daha güzel hiçbir söz anlatamazdı.

Nusret Ekin'in "açıklaması", aynı zamanda, işçi sınıfının iktidara yürüyüşünü durdurmak için "önlem" arama çabasıdır. "Grevlerin eskisi gibi ideolojik

sağ-sol kökenli olmamasından" şikayet edilmesi boşuna değildir. Aranan, işçileri çeşitli "ideolojik"(!) gerekçelerle bölecek ve birbirleriyle çatışma içine sürükleyecek bir yoldur. Yani, son sıralarda her soydan burjuva politikacının "DİSK de DİSK" diye bağırmasında yansıyan "yeni" sol(?) konfederasyondur!

Yağma yok. "İşçiler birleşin iktidara yerleşin" sloganlarıyla kentleri çınlatan işçi sınıfımız, burjuvazinin kurdurması olası bir "DİSK" in, sol falan değil, adıyla sanıyla bölücü bir provokasyon olacağını görüyor. O, burjuvaziye Türk-İş'teki sendikal birliğini daha da militan eylemlerle taçlandırarak yanıtlayacak ve sınıfı bölmeye yönelik bu tür düşman örgütlenmelere göz açtırmayacaktır.

Yalnızca bu da değil. Türk-İş yönetimi, 1 Mayıs'ı kapalı salon toplantısıyla kutlamaya(!) karar vermiş. Başkanlar Kurulu da bunu onaylamış. İşçi sınıfı 1 Mayıs'ı 1 Mayıs alanında kutlamaya niyetli ve kararlı olunca ne yazar? İşçiler kararı da, tabansızlaşmış ve eylem kaçkını haline gelmiş sendikacıları da ezer geçerler. Bu açıdan, sokaklara dar gelen, iktidarı almaya yürüyen işçi sınıfını 1 Mayıs'ta salonlara hapsetmeye çabalamak, tarihe geçecek bir komikliktir! İşçiler bunu affetmeyeceklerdir.

Burjuvazi ve onun işçi sınıfı içine saldırdığı köstebekler, korku ve telaş içinde hangi komploları hazırlarsa hazırlasın, işçiler 1 Mayıs'ı İstanbul'da 1 Mayıs alanında kutlayacaklardır.

"Varsa yoksa devlet! Demokrasi olmasa da olur!"

"İktidarı devirmeye yönelen" işçi sınıfının yaydığı korku yetmezmiş gibi, ortaya bir de Kürt ulusal hareketinin, Nusaybin-Cizre başkaldırısıyla kentlerde, hem de TBMM heyetinin sözleriyle, "devlet personelinin esir, devleti baskı altına alarak" patlayışı çıkınca, "devrim korkusu" ile kabus geçiren burjuvazi, dehşetli telaş içine düştü.

Bu durumda burjuvazinin tüm kesimleri, halkın karşısında her zaman korumaya özen göster-

dikleri "soğukkanlılıklarını" yitirdiler, dillerinin altında ne bakla varsa hepsini ortalığa saçtılar.

Demirel, Kürt ulusal hareketinin "ortadan kaldırılmasını" buyurdu. Onun ANAP'tan tek farkı, bu işi "halkın desteğini yanına almış devlet" in yapmasını istemesiydi. Demirel hiç değişmemiş. Elindeki, 1980 öncesinin daha kurumamış olan kanını, taze kanla yıkamak istemesinden belli.

Her zamanki gibi "samimi" konuşan İnönü de, "sana silah çekene sen de silah çekmek zorundasın" sözleriyle, sosyal demokrasinin Kürt halkına layık gördüğü şeyin, "sosyal demokrat kurşunlar" la ölüm olduğunu gösterdi. İnönü, "ülkenin bütünlüğü konusunda biz birbirimize yardımcı olmazsak, bir arada yaşama olanağımız kalmamış demektir" dedi.

Bunlar bir yana, DYP'li bir milletvekilinin şu sözleri, aslında tüm burjuvazinin duygularını dile getirdi: "Önce devlet, sonra demokrasi... Devlet olmazsa tartışacak ve paylaşacak bir şey de kalmayacak." (Tercüman, 29 Mart 1990) Kendi açılarından ne kadar doğru! Bu sözde yansıyan çıplak istem de o kadar berraktır: "Varsa yoksa devlet, demokrasi olmasa da olur!"

Sorun devletin "bütünlüğü ve bekası" olunca, sivil-asker devlet kadroları, "gizli" toplantılara hız verdiler. Öylesine "gizlilik" içinde çalışma sürdürdüler ki, MGK toplantısına, söylendiğine göre, ne MIT müsteşarı, ne bölge valisi, ne de emniyet genel müdürü *alınmadı*, toplantıda alınan kararlar hükümetten bile gizli tutuldu.

Dar kadrolu, gizli kararlı MGK toplantısını, Özal'ın "MGK başkanı" sıfatıyla yaptığı zirve çağrısı izledi. Bu çağrı, Özal'ın cumhurbaşkanlığını "legal" kabul etmemek için aylardır çeşitli "eylem" ler koyan burjuva muhalefeti ciddi bir açmazda düşürdü. Konu "ülkenin bütünlüğü" olmasa, karşılarında işçi sınıfı ve Kürt halkının hazır beklediğini bilmeseler, Özal'ın davetini reddedeceklerdi. Edemediler.

Bu arada Demirel, bir manevra yaparak zirve öncesinde çeşitli "koşullar" ileri sürdü. Çankaya zirvesinin "tamamen kamuoyuna açık olacağına", liderlerin zirvede konuştukları her şeyin halka açıklanacağına", insan haklarını çiğneyen önlemlerin getirilmesini kabul etmeyeceklerine vb. ilişkin teminat verdi. (Milliyet, 1 Nisan 1990) Aynı Demirel, Özal'la yapılan zirveden sonra gazetecilerin sorularını yanıtlarken, *nedense!* "cumhurbaşkanının alınacak ted-

birler konusunda düşüncelerini anlattığını, *bunları açıklayamayacağını*" duyurdu. (Cumhuriyet, 3 Nisan 1990)

Usta bir demagog olan Demirel'e iki gün önce kamuoyunun önünde verdiği teminatları yine kamuoyu önünde kendisine yutturan, onun yalancılığını böyle açık açık sergileten şey, önemli birşey olsa gerektir. Zaten burjuva basının, zirvede konuşulanlar üzerine, hiçbir resmi açıklamaya dayanmayan, söylenti ve spekülasyonların ötesine taşmayacak fikir yürütmelerde bulunması da dikkat çekicidir.

Herşey olabilir. Ama, iktidar ve muhalefet sözcülerinin, işçi sınıfına, Kürt emekçisine ve hatta güney komşularına (örneğin Suriye'ye, Lübnan'a) karşı, basında çıkan söylentilerin de ötesinde, MGK'nın "gizli" melanet önerileri temelinde bir "görüş birliğine" vardığını düşünmek için her neden vardır. "Gizliliğin" derecesi, Türkiye'nin Ortadoğu'da tehlikeli savaş odağı olma konumunun düzeyi ile doğru orantılıdır.

Ama asıl önemlisi, bütün bunlar, burjuva parlamentonun bir "lafalama kürsüsü", halkı aldatmaya yarayan bir platform olduğunu, çünkü asıl kararların giderek denetlenemez olan *yürütme organları* tarafından alınıp uygulamaya konduğunu anlattı. Burjuva devlet, yıkılmayı hakettiğini bir kez daha kanıtladı.

Burjuvazinin niyeti "güneye kaymaktır"

Koşullar olgunlaşmadan bilgilerin ortalığa sızmasını istemiyorlar ama, Suriye'nin, Bekaa'nın hedef gösterilmesi, genelkurmay başkanının "güneye kayılabilir" türünden sözleri, "yeni ulusal savunma stratejisi" üstüne peşpeşe basına yansıyan görüşler, birşeyler anlatıyor.

TC, "Kuzey'den gelen tehdidi" temel alan NATO stratejisini resmen terkedip, uzun bir süredir zaten izlemeye çalıştığı ve "Güney'den gelen tehdidi" başlangıç noktası olarak kabul eden bir "ulusal" stratejiye resmen geçmeye çalışıyor. Yeni stratejinin ötekinden temel farkı, Türkiye'nin "emperyalist yayılmacı" hedeflerine *dolaysız* hizmet etmek olacaktır.

Bu sorunun bu denli acillesmesinin bir nedeni kuşkusuz, burjuvazinin "emperyalistleşme" sorununa salt ekonomik-diplomatik ilişkiler düzeyinde bir çözüm getirememiş olmasıdır. Güncel neden ise, içte biriken ve patladığı takdirde tüm burjuva devleti berhava edecek olan

buhardır.

Cumhuriyet'in başyazarı Hasan Cemal bunu güzel özetlemiş. Hasan Cemal, 2 Nisan tarihli başyazarısında, burjuvazinin siyasal bunalımının derinleştiğini, emekçi yığınlarda derin bir hoşnutsuzluk olduğunu, *burjuva politikanın* itibarının iyice düştüğünü, parlamentonun "gitgide etkisizleştiğini", iktidar partisi içinde çatışmanın, "panik ve kargaşanın" varolduğunu belirtiyor. İktidar boşluğu neyse ama, diyor yazar, "muhalefet kesiminin de halka *ben varım* güvenini bir türlü veremediği de bir gerçektir". Bunun sonucunda ortaya çıkan, burjuva siyasetinde "doğru dürüst çözüm üretemeyen bir *kilitlenme*" dir. "Türkiye'de bir yönetim, bir iktidar boşluğu vardır" diye bağlıyor.

Bunlara ekleyecek sözümüz yok. Bu bize, herşeyiyle itibarını yitirmiş, "eski yöntemlerle ülkeyi yönetemez olmuş" bir egemen sınıfı anlatıyor. *Cumhuriyet* yazarının fazla değinmemeyi tercih ettiği, madalyonun öteki yüzünde, "iktidarı devirmeye yönelmiş" koca bir işçi sınıfı, artık kentlerde ayağa kalkmakta olan bir Kürt halkı var. Yükselen dev bir sınıf savaşı var.

İşte *Tercüman* yazarlarından Rauf Tamer'i "açık" konuşmaya yöneltten de budur. Bakın Rauf Tamer ne yazıyor:

"Nasıl bir olay cereyan etmeli ki, ülkede *kardeşlik havası* esmeli? *Birlik beraberlik* sağlanmalı?... *Müşterek bir heyecan* yüreklerde yaşanmalı... Nasıl bir olay?

"(...) *"Harpyahut maç."* (Tercüman, 29 Mart 1990)

"Maç" gibi süslemeleri bir kenara ayırırsak, çıkan tablo açıktır. Burjuvazi, içte yükselen sınıf savaşının burjuva devletin çeperlerini parçalamasını önlemek amacıyla, "harp" ten medet umuyor.

Ama tarih tekrar etmiyor. İşçi sınıfımız yakın tarihte Kıbrıs'ın işgalini yaşadı. Kürdistan'daki katliamlara tanık oldu. İşçi sınıfı, Kürt halkını yanına alarak "iktidarı devirmek üzere yürümeyi" sürdürcektir, burjuva devleti de paramparça edecektir. Dünya proletaryasının birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'ın tarihten günümüze taşıdığı savaş çağrısı da bunu anlatıyor.

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz... Zincirlerimizden başka yitirecek birşeyimiz yok, kazanağımız koca bir dünya vardır!

1 Mayıs kavgamız kutlu olsun!
Salih Can